

Personální bibliografie redaktorů — zakladatelů

Personální bibliografie — Univ. prof. PhDr. Stanislava Kučerová, CSc.

Stanislava Kučerová

Bibliografická data

* 31. 10. 1927 v Hlohovci v rodině středoškolského profesora, který po návratu ze Slovenska působil v Machově, v Náchodě, v Hradci Králové a jinde. Bratr Ivo, 1932–47. Manžel univ. prof. PhDr. Bohumír Blížkovský, CSc. Syn MUDr. Ivo Chytrý (1954), dcera Mgr. Jaroslava Blížkovská (1969).

Po maturitě s vyznamenáním na Rašínově státním gymnasiu v Hradci Králové (1947) absolvovala dvojí vysokoškolské vzdělání v Praze: na FF UK (doktorát z filosofie–sociologie r. 1952) a při zaměstnání na Vysoké škole pedagogické (státní zkoušky z logiky–psychologie–pedagogiky r. 1958). R. 1950 odešla dobrovolně jako učitelka do pohraničí, kde působila 7 let na různých školách 2. a 3. stupně (Dvůr Králové n. L. a Trutnov). R. 1960 nastoupila na katedru pedagogiky FF UP v Olomouci, po ročním působení na Pedagogickém institutu ve Zlíně se vrátila do Olomouce na PřF UP. Kandidátskou disertaci obhájila na UK v Praze 1965, habilitovala se na UP v Olomouci a byla ustanovena na UJEP v Brně r. 1969. Angažovala se za obrodu pedagogiky proti sektářskému a antihumánnímu oficiálnímu dogmatismu. Po protiprávní ztrátě zaměstnání vlivem tzv. „normalizace“ a krátkodobých pokusech získat práci v místě bydliště našla možnost uplatnění až v Bratislavě, kam od r. 1975 do odchodu do důchodu (1982) dojížděla. Působila 5 let v n. p. Psychodiagnostické a didaktické testy a 2 roky ve Výzkumném ústavu kultury. Po listopadu 1989 byla rehabilitována a reaktivována jako děkanka PdF MU v Brně.

V návaznosti na svou pedagogickou praxi se postupně zabývala metodikou výchovné činnosti v domovech mládeže, definováním základních pedagogických pojmů, kategorizací principů a metod mravní výchovy, komplexním pojetím estetické výchovy (pokusným vyučováním ověřovala po 4 roky osnovy nepovinného předmětu, zavedeného na zdravotních školách).

V habilitačním spise, který byl odborníky vysoce oceněn, politicky

však poskytl záminku k persekuci, podala tehdy zcela novým způsobem pedagogicko-filosofické, antropologické a axiologické základy výchovy osobnosti, zejména ve sféře mravní a estetické. V bratislavském období se při zaměstnání věnovala výzkumu profese vedoucích pedagogických pracovníků a otázkám komplexní estetické, resp. kulturní výchovy.

Po návratu do činné služby r. 1989 navázala na své dřívější snahy obnovit pedagogiku na základech humanitní filosofie v duchu pozitivních národních tradic v nových podmínkách, se zřetelem na hodnotovou orientaci výchovy v období tzv. postmoderny a společenské transformace.

A. Vědecké monografie

1. Filozof Jiljí Jahn, 1951, 150 s. Doktorská disertační práce, obhájená na FF UK Praha.
2. Estetická výchova jako samostatný předmět na školách druhého cyklu, 220 s., kandidátská disertační práce, obhájená 11.11.1965 na FF UK Praha.
3. Axiologická dimenze výchovy, 276 s., habilitační disertační spis, obhájený na UP v Olomouci r. 1969, hlavní oponentka prof.dr.J.Popelová-Otáhalová, DrSc.
4. Axiologická dimenze procesu osvojování a utváření mravních norem, 180 s., studie pro státní výzkum VIII-4-2/1, obhájená 14. 2. 1975 na VUDPaP v Bratislavě.
5. Projekt vzdělávání vedoucích pedagogických pracovníků. Závěrečná syntetická studie resortního výzkumu RŠ IV-04/5, obhájená v ÚÚVU v Bratislavě 1985, 177 s.

B. Vědecké články, studie a expertízy

6. K otázce metodiky výchovné práce v žákovském domově, 1958, VŠP Praha, 50 s., diplomová práce ve studiu při zaměstnání.
7. Sebevzdělávání a vytváření světového názoru v žákovském domově. Vychovatel, Praha 1959, 3, č.4, s.104-106.
8. Poznámky k estetické výchově v žákovském domově. Vychovatel 1959, 3, č. 7-8, s. 206-210, 234-239.
9. Systém výchovné práce v žákovském domově. Vychovatel 1960, 4, č. 1, s.5-8.
10. Potřebujeme metodiku výchovné práce pro vychovatele žákovských domovů. Vychovatel 1960, 4, č. 4, č. 5, s.102-103, 134-136.
11. K pojetí estetické výchovy jako samostatného předmětu na školách druhého cyklu. Acta Universitatis Palackianae Olomucensis, III, SPN Praha 1963, s.99-119.
12. K pojetí základních pedagogických pojmů. Acta UP Ol., SPN Praha 1964, s.87-115.
13. Teorie estetické výchovy v naší pedagogice. Sborník prací PI v Gottwaldově, IV, SPN Praha 1965, s. 87-114
14. Výchova estetického vztahu k životu jako samostatný předmět. Jednotná škola, SPN Bratislava, XVII, 1965, č. 10, s.811-900.
15. Příspěvek k estetické výchově na školách druhého cyklu. Estetická výchova, SPN Praha 1965-66, č.4-5, s.137-139, 211-213.

16. K současné koncepci estetické výchovy, Osveta, Obzor Bratislava 1966, s. 16–25.
17. Dvacet let naší teorie estetické výchovy. In: Materiály z prvej pracovnej konferencie Čs. ped.spol. pri ČSAV, konanej v Trnave SPN Bratislava 1967, s.72–75.
18. Teorie estetické výchovy v čsl. pedagogice. Sdělení pro APN v Moskvě, 1967.
19. Současné problémy mravní výchovy, spoluaut. Socialistická škola, X, 1969–70, č. 1,2,3, s.6–12, 39–44, 70–76.
20. Volný čas jako pedagogický problém. Vychovatel, XIV, 1969–70 č. 3, s.65–69.
21. Člověk a kultura. Studie pro KKOS v Ostravě, 1970, 40 s.
22. Teorie výchovy — pedagogická axiologie? Pedagogická orientace 1967, č. 1, s.19–22.
23. Člověk poznává sám sebe. Pedagogická orientace 1967, 2, s. 2–23.
24. Úvod do teorie hodnot. Pedagogická orientace 1968,3,s. 2–24.
25. Etický vztah člověka ke skutečnosti. Pedagogická orientace 1969, 4, s. 3–38.
26. Etický vztah člověka ke skutečnosti II. Pedagogická orientace 1970, 5, s. 32–51.
27. Některá axiologická východiska pro stanovení cílů výchovy. Cíle estetické výchovy, sborník UJEP Brno 1971, s. 45–53. Referáty ze symposia 1969.
28. Celostátní anketa o estetické výchově, expertíza pro Ústav pro výzkum kultury v Praze, 1973.
29. Syntéza závěrů z celostátní porady o estetické výchově v Prostějově, expertíza pro Ústav pro výzkum kultury v Praze, 1973, 10 s.
30. Třídní učitel v socialistické škole. Autorský kolektiv, spoluúčast na přípravě a redakci textu knižní publikace pro SPN v Bratislavě, dáno do tisku 1973.
31. Péče o pracovní prostředí — významný úkol společnosti. Věda a život, XVIII, Soc.akademie, Horizont 1973, č. 12, s.721–724.
32. Pracoviště — náš druhý domov. Čas. Domov, 1973.
33. Klasifikace estetických faktorů pracovního prostředí v průmyslu a návrh kritérií jejich hodnocení. Expertíza pro IPD v Praze 1974, 50 s.
34. Podniková výchova v období nastupující automatizace. 20 s. In: Sociálně psychologické problémy zavedení ASRP IRIS v n.p. Prachovické cementárny a vápenky. Inorga, Brno 1974.
35. Estetické faktory tvorby pracovního prostředí v průmyslových závodech. Výstavba a architektura XXI, 1975, 8, s. 25–44.
36. Kategorizace faktorů zdokonalování pracovního prostředí. Syntéza, časopis pro teorii a metody věd o práci. VIII, 5, říjen 1975, příloha str. 75–80.
37. Podniková výchova v období nastupující automatizace. Podniková organizace, 1977, 31, s. 81–83.
38. Projekt ucelené soustavy pomůcek pedagogické diagnostiky. Psychodiagnostika n.p., Bratislava 1976, 15 s.
39. Problémy pedagogické diagnózy a diagnostiky. Úvod do odborné diskuse. Psychodiagnostický bulletin, 1-IV-1976, s. 85–86.
40. Výchovně vzdělávací soustava a pedagogická diagnostika. Psychodiagnostický bulletin, 2-IV-1976, s. 108–111.
41. Pedagogická diagnostika, její vývoj, současný stav a plán dalšího rozvoje. Psychodiagnostika n.p., Bratislava 1977, 22 s.

42. Deset let pedagogické diagnostiky v n.p. Psychodiagnostické a didaktické testy. Psychodiagnostický bulletin, 1-V-1977, s.94–102.
43. Estetická výchova v mimoškolním vzdělávání krajských a okresních osvětových zařízení v SSR r. 1978. Projekt výzkumu, konstrukce dotazníku, vyhodnocení výsledků. Osvetový ústav Bratislava 1979. 22 s.
44. Organizační zabezpečení mimoškolní estetické výchovy. Expertíza, Osvetový ústav Bratislava 1977, 10 s.
45. Diferencovaný projekt kurzu cyklické přípravy vedoucích pracovníků v LSU. ÚÚVV Bratislava 1976, 10 s.
46. Teoretické základy řídicích činností vedoucích pedagogických pracovníků. ÚÚVV Bratislava 1977, 50 s.
47. Dotazníkové šetření mezi absolventy FS a CP z let 1972–78. Projekt výzkumu. ÚÚVV 1978, 21 s.
48. Hodnocení FS a CP VPP v letech 1972–78 na základě analýzy závěrečných písemných prací. ÚÚVV 1978, 40 s.
49. Dotazníkové šetření mezi absolventy FS a CP z let 1972–78. Závěry z výzkumu. ÚÚVV 1979, 16 s.
50. Metodologie zkoumání efektivnosti systému výchovy a vzdělávání VPP. ÚÚVV 1979, 35 s.
51. Návrh konkrétních diagnostických metod a postupů pro zjišťování efektivnosti systému výchovy a vzdělávání VPP se zřetelem na jejich řídicí praxi. ÚÚVV 1979, 5 s.
52. Závěry a poučení, vyplývající pro koncipování nových forem výchovy a vzdělávání VPP z analýzy býv. FS a nynější CP. ÚÚVV 1979, 51 s.
53. Perspektivní soustava pedagogických profesí, kvalifikací a specializací v resortu kultury. ÚÚVV 1977, 30 s.
54. Vzdělávání odborníků — řídicích kádrů kultury a organizátorů kulturního života v resortu MK. ÚÚVV 1979, 5 s.
55. Přehled personální základny kultury v ČSSR. ÚÚVV 1979, 4 s.
56. Anketa expertů pro oblast kulturně výchovné práce. Anketní výzva a projekt soustavy ped.profesí, kvalifikací a specializací kulturně výchovných pracovníků. ÚÚVV 1979, 3 s.
57. Anketa expertů pro oblast kulturně výchovné práce. Vyhodnocení, závěrečné shrnutí. ÚÚVV 1979, 6 s.
58. Estetická výchova a formování životního a pracovního prostředí. In: Sborník materiálů ze semináře o estetické výchově. Osvetový ústav Bratislava 1979, s. 27–54.
59. Estetické hodnoty práce v soustavě kulturních hodnot. In: Estetická kultura — výskum — prax, VÚK Bratislava 1981, s. 77–114. Redigovala celý sborník.
60. Estetická kultura práce a způsob života. In: Společné principy a zákonitosti rozvoja kultúry a umenia. VÚK Bratislava 1982 s. 234–250.
61. Estetická výchova a výrobní práce. In: VTR a výchova mimo vyučovania, Osvetový ústav Bratislava 1982, s. 268–278.
62. Kultura práce a estetická výchova. In: Estetická kultura — výskum — prax, VÚK Bratislava 1982, s.251-272.

63. Estetická výchova a problém interiorizace hodnot. In: Estetická kultura — výskum — prax, VÚK Bratislava 1983, s. 59–77.
64. Estetická kultura práce. In: Estetická kultura-výskum-prax, VUK Bratislava 1984, s. 103–116.
65. Estetická kultura práce — aktuální úkol teorie, výzkumu a společenské praxe v ČS-SR. Osvetová práce 1982, č. 18–19, s. 13–21.
66. Estetickovýchovné úkoly a sociální plánování. I–II. 21+16 s. Cyklost. ÚKVČ Praha 1983.
67. Estetická výchova a plány kádrově personálního a sociálního rozvoje. 18 s. + tabulky. Cyklost. ÚKVČ Praha 1983.
68. Estetická výchova jako prostředek ekonomického rozvoje. Cyklost. UKVČ Praha 1983.
69. Program estetické výchovy v oblasti společenské práce. Cyklost. přednáška pro Socialistickou akademii, 1983, 11 s.
70. Podklady pro tvorbu celospolečenského programu estetické výchovy:
Několik výchozích poznámek a tezí. 6 s.
Estetická výchova v oblasti společ. práce. 10 s.
Programové cíle est. výchovy ve společenské práci. 13 s.
K vymezení programových cílů est. výchovy v rodině. 3 s.
UKVČ Praha 1982.
71. Diagnostika ve výchově a vzdělávání. In: Kolektivní výchova v práci třídního učitele, mistra odborné výchovy a vychovatele. Sborník z celostátního semináře. Olomouc 1983, s. 67–85.
72. Čo pomáha a čo prekáža riaditeľom v práci. Učiteľské noviny Bratislava, 16. 2. 1984.
73. Diagnostika vo výchove a vzdelávaní. UN Bratislava 15. 11. 1984.
74. Efektivnosť pracovného dňa. UN Bratislava 31. 1. 1985.
75. Profesiografické požadavky na vzdelávanie vedúcich pedagogických pracovníkov. UN Bratislava 17. a 31. 10. 1985.
76. Estetická výchova v oblasti mezilidských vztahů. In: K některým problémům estetické výchovy pracujících. ÚVK Praha 1985, s. 105–155.
77. Analýza profesionálních činností školních inspektorů. Studie pro resortní výzkumný úkol RŠ 1-05/2. ÚÚVV Bratislava 1986, 31 s.
78. Optimalizace řízení KPÚ, OPS. 20 s. Optimalizace dalšího vzdělávání vedoucích pedagogických pracovníků. 28+9 s. Studie pro RŠ 1-05/4. ÚÚVV Bratislava 1986.
79. Psychologické a sociální otázky vzdělávání vedoucích pedagogických pracovníků. Studie pro RŠ 1-05/5. ÚÚVV Bratislava 1986, 16 s.
80. Zvláštnosti řízení výchovy a vzdělávání. Studie pro RŠ 1-05/1. ÚÚVV Bratislava 1986, 40 s.
81. Za komplexnejšie poňatie estetickej výchovy na materských, základných a stredných školách. UN Bratislava 9.10.1986, 12.s.
82. Informace o současném stavu estetické výchovy v soustavě výchovy a vzdělávání v ČSSR. Strojopis pro ÚKVČ 1986, 35 s.
83. Na okraj připravovaného dokumentu o CPER. In: K některým problémům estetické výchovy pracujících. ÚVK Praha 1987, s. 161–188.

84. A.S.Makarenko a estetická výchova. In: A. S. Makarenko, klasik socialistické pedagogiky. Sborník z mezinárodní konference. Olomouc 1989, s. 96–99.
85. Estetická výchova ve světle systémového pojetí. In: Systémové poňatie výchovy a vzdelávania učiteľov. SPN Bratislava 1987 redig. sborník 392 s., vlastní příspěvek s. 147–159.
86. Estetická stránka občanských obradov a slávností. I.–II. In: Osvetová práca 1989, 14–15, s. 4–8, 8–11, 19.
87. Celospolečenský program estetického rozvoje v oblasti přípravy na život a práci. In: Osvetová práca 1990, s. 8–13.
88. Estetický rozvoj v oblasti společenské práce. In: Osvetová práca 1990, 1, s. 12–18.

C. Vysokoškolské učebnice, skripta

89. Kapitoly o metodách vyučování a mravní výchovy. Skripta, spoluautor, SPN Praha 1963, s. 97–181.
90. Zásady a metody mravní výchovy. Skripta, SPN Praha 1966, 87 s.
91. Obecné základy estetické výchovy. Skripta, SPN Praha 1966, 60 s.
92. Estetická výchova jako samostatný předmět na školách druhého cyklu. Skripta, UP Olomouc 1967, 120 s.
93. Hodnoty a výchova. KPÚ Praha 1969, 110 s.
94. Kapitoly z teorie výchovy. Skripta, UJEP Brno 1971, 107 s.
95. Úvod do teorie estetické výchovy ve volném čase. Skripta UJEP Brno 1971, 82 s.
96. Úvod do teorie estetické výchovy ve volném čase. UKVC Praha 1972, 86 s.
97. Metody mravní výchovy. In: Triedny učiteľ v socialistickej škole. F.Kozel a kol. Učebnice. SPN Bratislava 1974, s.139–169 441–442 aj.
98. Aby měl člověk radost z práce. Převzalo MPSV Praha 1975, 80 s. Skripta.
99. Za účinnější estetickou výchovu. Metodický list. Osvetový ústav Bratislava 1978. 40 s.
100. Kapitoly z estetiky práce a pracovního prostředí. Metodický list. Osvetový ústav Bratislava 1978. 54 s.
101. Hodnoty a mravnost. Syntetická studie. Bratislava 1976, 180 s. Strojopis.
102. Analýza a závěry z bývalého funkčního studia a z dosavadní cyklické přípravy vedoucích pedagogických pracovníků a poučení pro koncipování inovací. In: Příprava ved. ped. pracovníků na řízení v socialistické společnosti. Sborník statí resortního výzkumu, ÚÚVU Bratislava 1980, 330 s. Vlastní kapitola s. 86–142.
103. Metodologie ověřování účinnosti systému výchovy a vzdělávání ved. ped. pracovníků. In: Příprava ved. ped. pracovníků na řízení v socialistické společnosti. Sborník statí resort. výzkumu, ÚÚVU Bratislava 1980, 330 s. Vlastní kapitola s. 210–250.
104. Ke struktuře a systému přípravy pro oblast kulturně výchovné práce mezi dospělými v ČSSR. In: Projekt pedagog. profesí, specializací a kvalifikací pro výchovně vzdělávací soustavu u nás. ÚÚVU Bratislava 1980, 461 s. Vlastní kapitola s. 184–188.
105. Estetika práce. In: Estetika socialistickej spoločnosti. Bratislava Pravda 1982, 528 s. Vlastní kapitola s. 200–219.

106. Analýza profesionální činnosti ved. ped. pracovníků jako předpoklad zkvalitňování řízení škol. In: Z. Obdržálek a kol.: Riadenie výchovy a vzdelávania v socialist. spoločnosti. SPN Bratislava 1987 (1989), 355 s. Vlastní kapitola s. 40–75.
107. Profesijské činnosti a vzdelávanie vedúcich pedagogických pracovníkov. ÚÚVV Bratislava 1987, 148 s. Skriptum.
108. Hodnoty — morálka — smysl života. PUMB 1986, 56 s. Skriptum.
109. Profesiografie a projektování systému výchovy a vzdělávání. In: Výsledky a tendencie výskumu ďalšieho vzdelávania ped. pracovníkov v ČSSR a NDR. Sborník z bilaterálneho kolokvia, SPN Bratislava 1987, 89 s. Vlastní příspěvek s. 68–74.
110. Estetický rozvoj na pracovišti. In: Listy o estetické výchově. UKVČ Praha, Sborník příspěvků z teoreticko metodologických seminářů. 1987—1988—1989 39–44 s. 76–80 s.
111. Estetické aspekty práce. 4–93 s. Pracovní podmínky a kultura práce v odborné literatuře. S. 94–147. In: A. Pilátová a kol. Pracovní kolektivy, kultura, estetický rozvoj. UVK Praha 1988.
112. Kulturní a estetický rozvoj pracujících v závodě ADAST Adamov a CHIRANA Brno. s. 29–52, 73–94. In: A. Pilátová a kol. Kulturní a estetický rozvoj pracovních kolektivů ve vybraných závodech. ÚVK Praha 1989, 233 s. + přílohy.
113. Vybrané kategorie estetiky v občanských obřadech a slavnostech. In: Rozvoj estetikovychovných stránek občanských obřadů a slavností, ÚKVČ Praha 1989. Vlastní stať na s. 16–33.
114. Estetická výchova v systému kultury. Skriptum, UVK Praha 1989, 80 s., v tisku.
115. Estetická výchova v systémovém pojetí. ÚKVČ 1989, skriptum, 63 s., v tisku.

D. Ostatní publikace, články a rozhlasové relace

115. Cyklus dvaceti kulturně osvětových a pedagogických relací, Čsl. rozhlas, studio Trutnov, 1955–59.
116. Výchovné vyučování a nový předmět pro výchovu. UN 1958, 8, č. 5, s. 4.
117. O jedné zanedbané možnosti (k estetické výchově). UN 1958, 8 č. 11, s.6.
118. Úkoly vychovatele žákovského domova při domácí přípravě žáků na vyučování. Vychovatel 1959, III, č. 1, s. 25–27.
119. Morální výchova v žákovském domově. Vychovatel 1959, III, č. 5, s. 143–147.
120. Polytechnická výchova, péče o zdraví a rekreaci v žákovském domově. Vychovatel 1959, III, č. 6, s. 170–174.
121. Redigování Pedagogické orientace 1967, č. 1, 2. 1968, č. 3, 1969, č. 4, 1970, č. 5.
122. Pedagogika a pedagogové, spoluaut. Text z května 1968. UN 18 č. 33–34, 12. 9. 1968.
123. Jakého člověka chceme vychovat. UN 18, č. 44, 31. 10. 1968.
124. Antropologické východisko pedagogiky. Universitas, UJEP Brno 1969, č. 4, s. 31–40.
125. Lenin a kulturní dědictví. Pedagogická orientace 1970 č.5, s. 1–3.
126. Malé pedagogické vademecum. Koncepte a uvedení rubriky. Vychovávateľ, 1976–7, c. 1, s. 15.
127. Základní pedagogické pojmy. Vychovávateľ 1976–7, č.2, s. 47–48.

128. Výchova jako jev společenský, historický a třídní. *Vychovávateľ* 1976-7, č. 3, s. 79-80.
129. Složky výchovy. *Vychovávateľ* 1976-7, č. 4, s. 111-112.
130. Zásady mravní výchovy. *Vychovávateľ* 1976-7, č. 5, s. 145-146.
131. Metody mravní výchovy. *Vychovávateľ* 1976-7, č. 6, s. 175-176.
132. Vyučování a veřejná výchova mimo vyučování. *Vychovávateľ*, 1976-7, č. 7, s. 207-208.
133. Osobnost vychovávaného. *Vychovávateľ*, 1976-7, s. 239-240.
134. Osobnost vychovatele. *Vychovávateľ* 1976-7, č. 9, s. 271-272.
135. Rozhodující je výchova. *Rodina a škola*, 1976, č. 10, s. 9-11.
136. Cíl výchovy. *Vychovávateľ* 1977-8, č. 1, s. 14-15.
137. Metodika mravní výchovy. *Vychovávateľ* 1977-8, č. 3.
138. Metodika estetické výchovy. *Vychovávateľ* 1978, č. 5, s. 142-143.
139. Hodné pohádky. *Děti a my*. *Avicenum* 1978, č. 4, s. 24-25.
140. Redigování 6 čísel časopisu *Psychodiagnostický bulletin*, roč. 1975, 1976, 1977, 1978, 1979. Redakční úprava, úvodní článek, převody do ruského a německého jazyka.
141. Nabídkové listy a letáky k odběru didaktických testů n.p. *Psychodiagnostika v Bratislavě* r. 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980.
142. Osvojování estetických hodnot v procesu estetické výchovy. *Sylabus*. Osvetový ústav Bratislava 1979. 20 s.
143. Společenské a psychické předpoklady estetické výchovy. *Sylabus*. Osvetový ústav Bratislava 1979. 18 s.
144. Diagnostika účastníků vzdělávání. *Sylabus*. SZBD 1979. 12 s.
145. Psychologická a pedagogická diagnostika. *Vychovávateľ* 1982, č. 3, s. 18-20.
146. Práce a vzdělání. In: *Novinky kultúry*. VÚK Bratislava 1982, č. 4, s. 34-45.
147. Několik poznámek k přípravě celospolečenského programu estetické výchovy. *Novinky kultúry*, VÚK Bratislava 1983, č. 3, s. 21-32.
148. Přenášet krásu do života a práce. *Vychovávateľ* 1983, č. 8, s. 3-5.
149. Celospolečenský program estetické výchovy. *Kulturní rozvoj* 1985, č. 11, s. 1-3.

E. Recenze, referáty, překlady a posudky odborných prací

150. Kritické poznámky k časopisu *Vychovatel*. *UN* 1958, 8, č. 23, s. 6.
151. Krůček k polytechnické výchově. *Vychovatel* 1959, 3, č. 6, s. 181.
152. *Pädagogik* — ročník 1959, recenze. *Pedagogika*, 1960, 10, č. 4, s. 494-501.
153. *Bildung und Erziehung* — ročník 1960, *Pedagogika* 1962, 12, s. 509-516, recenze.
154. *Antropologie a pedagogika* (M.Průcha: *Kult člověka*, M.Brod: *Franz Kafka — životopis*), recenze. *Pedagogická orientace*, Olomouc 1967, č. 1, s. 49-54.
155. Příspěvek k modernímu přístupu k problému hodnot, C.R.Rogers, recenze. *Pedagogická orientace* Olomouc 1967, č. 2, s. 87-8.
156. *Pokusy o pedagogickou antropologii*, recenze. *Pedagogika* 1968, 18, č. 4, s. 617-622.
157. *Hodnoty mládeže ve světle výzkumu UNESCO*, recenze. *Pedagogická orientace* Brno 1969, č. 4, s. 76-81.

158. Drobnickij, O.G.. Mir oživších predmetov, recenze. Pedagogická orientace Brno 1970, č. 5, s. 61–62.
159. Estetická výchova a její cíle, zpráva o celostátní konferenci. Štáfeta, kulturně politický časopis Prostějovska 1973, č. 2, s. 15–16.
160. Využití audiovizuální techniky v jazykové laboratoři Univerzity v Kišinevě, překlad z ruštiny pro n.p. Tesla, 1973, 54 s.
161. Ateliér tvorby pracovního prostředí, zpráva. Bezpečnost a hygiena práce. 1974, s. 149–150.
162. Posudky závěrečných odborných prací specializačního studia pracovníků v průmyslu. Inst. prům. výchovy, Praha 1974.
163. Zjišťování a hodnocení výsledků matematického vzdělávání. Zpráva z celostátní konference JČMF. Psychodiagnostický bulletin 1976, č. 1, s. 71–77.
164. Vědecko-výzkumná činnost na úseku pedagogické diagnostiky. Poslání podniku. Plán činnosti a plán hlavních úloh. In: Komplexní rozbor činnosti n.p. Psychodiagnostika a didaktické testy za rok 1977, 1978, 1979, 1980.
165. Posudky pedagogických čtení v ÚÚVU v Bratislavě 1975–1980.
166. Posudky diplomových prací na katedře estetiky FF UK v Bratislavě 1980–1982.
167. Úloha a význam kultury pro rozvoj člověka a společnosti. Referát pro delegáta MK SSR v UNESCO. 1980, 5 s.
168. Úloha a místo kultury a umění při formování osobnosti dětí a mládeže. Referát pro delegáta MK SSR v UNESCO. 1981, 11 s.
169. M.Malá, Faktory růstu kulturní úrovně společenských skupin. Recenze, Novinky kultúry, VÚK Bratislava 1981.
170. Problémy kultury, Leningrad 1975, 92 s. Recenze ruského sborníku. Novinky kultúry, VÚK Bratislava 1981.
171. Otázky teorie kultury. Recenze sborníku VÚK z r. 1979. Novinky kultúry, VÚK Bratislava 1981.
172. I.I.Čangli, Filozofické aspekty práce, Moskva 1981, 64 s. Recenze ruské stati. Novinky kultúry, VÚK Bratislava 1982.
173. Zpráva z celostátního semináře o problémech kultury. Novinky kultúry, VÚK Bratislava 1982, 6, s. 56–59.
174. Zpráva o 10. kongresu Světové asociace pedagogických věd za účasti UNESCO ve dnech 28. 8.—1. 9. 1988 v Praze. Vedecko technický pokrok a výchova pre zajtrajšok. Učitel'ské noviny, Bratislava, 1989, 33, s. 2.
175. Zpráva o 8. celostátním pedeutologickém semináři v Bratislavě r. 1989. Vysoká škola. K sedmdesátému výročí založení Univerzity Komenského. Roč. 38, 1989/90, s. 339—342.
176. Profesionální činnosti a vzdělávání vedoucích pedagogických pracovníků. Bratislava, SPN 1987.

F. Redakce sborníků

177. Kučerová, S. red.: Systémové poňatie výchovy a vzdelávania učitelov. Zborník z celoštátneho pedeutologického seminára Bratislava, SPN 1987. 386 s.

178. Kučerová, S. red.: Profesionální rozvíjení a seberozvíjení pedagogických pracovníků. Sborník ze VII. celostátního pedeutologického semináře v Piešťanech. Ostrava 1990. 248 s.
179. Příprava pedagogických pracovníků na komplexní estetickou výchovu. In: Sborník položka 177, str. 107–112.
180. Kučerová, S., red.: Za koncepčnost učitelského vzdělávání. Sborník VIII. pedeutologického semináře. Bratislava, SPN 1990. 216 s.
181. Příprava učitelů — podmínka estetické výchovy na našich školách. In: sborník položka 179, str. 164–167.

Po listopadu 1989

1990

Skripta

- Úvod do pedagogické antropologie a axiologie. 49 str. MU Brno.
- Obecné základy mravní výchovy. 49 str. MU Brno
- Obecné základy estetické výchovy. 58 str. MU Brno.
- O důstojnosti a odpovědnosti učitele. 18 str. MU Brno

Články

- O důstojnosti učitelského povolání. Komenský 4, 1990, 195–197
- Alma mater — a pedagogická fakulta. Universitas, 1990, 6, 51–54
- Znovuoživlý ideál. Učitelství noviny, 1990, 16, 8
- Jak reformovat učitelství. Učitelství noviny 1990, 36, 8

Řízení fakulty

- Věstník děkanátu PdF MU. Cykl. 6 čísel.

Profesorská inaugurace

- doc. PhDr. Ing. Josef Konôpka, CSc. PdF Nitra. Předsedkyně komise.

1991

Odborné články

- Systém estetické výchovy I. Osvetová práca 4, 1991, str. 6–8, Bratislava
- Systém estetické výchovy II. Osvetová práca 5, 1991, s. 11–13, Bratislava
- Celostátní konference J. A. Komenského přítomnost. Pedagogická revue, XLIII, 91, 9, str. 703–707
- Kánon hodnot. Učitelství noviny 1991, č. 43
- Postoje učitelů a studentů k společenským otázkám. Universitas 1991, č. 4, str. 60
- Znovu na cestu. Úvodník obnovené Pedagogické orientace, 91-1, s. 3–4
- Alternativní školy. Pedagogická orientace 91-1, str. 64–70
- Výchova hodnotami k hodnotám. Pedagogická orientace 91-1, str. 74–78
- Idea pedagogické fakulty. Pedagogická orientace 91-2, str. 101–107

Recenze

- Sborník řady pedagogické FF MU. Universitas 1991, č. 5, str. 76–7

Vystoupení na konferencích

- Předsedkyně přípravného výboru celostátní konference J. A. Komenský a přítomnost, 25.–26. 3. 1991 v Brně. Zahajovací a závěrečný projev.

Profesorská inaugurace a oponentstvý habilitační posudek

- doc. PhDr. Josef Cach, CSc. UK Praha. Předsedkyně komise.
- PhDr. Helena Rozinajová, UK Bratislava

Vystoupení a publikace v zahraničí

- **Bildung als Begegnung**, seminář, Europäische Akademie, Vídeň 2.–4. 5. 91. Referát Probleme der Erziehungswerte in der CSFR nach der Wende. Sborník.
- **Fördert unser Bildungssystem Begabungen?** seminář Weissenschaftl. Landeskademie v Kremži, 12.–13. 12. 91. Sborník.
- Studijní cesta do Rakouska a SRN 3.–17. 11. 1991; navázaný kontaktů s pracovníky VŠ, výzkumu a školské správy ve Vídni, Badenu u. V., Frankfurtu n. M., Wetzlar-Marburku n. L., Bochumi, Münsteru, Hamburku a Berlíně.

1992

Skripta a učební texty

- Redakce kolektivního díla: Texty ke studiu otázek výchovy. I. MU Brno, 1992
Filosofie výchovy. 70 s. PdF PU Olomouc, PGS 1992

Odborné články

- Pedagogická antropologie stále aktuální. Pedagogika, 1992, 3, s. 327–334
- Jde skutečně o předmět pedagogiky? Pedagogika 1992, 3. s. 382–385
- Cíle a hodnoty výchovy. Pedagogická orientace 1992, 3, s. 4–7
- Jan Amos Komenský a současná výchova k hodnotám. Pedagogika 1992, 3. s. 303–306
- Nebezpečí nedovzdělanosti. Universitas, Brno 1992, 5, s. 105–110
- Věda o výchově — filosofie, ideologie a politika. Pedagogická orientace 1992, 5, s. 26–36
- Předmět a postavení současné pedagogiky. PO 1992, 4, s. 39–42
- Alma mater a pedagogická fakulta v historickém pohledu. PO 1992, 5, s. 93–95
- Účast v Besedě u kulatého stolu k otázkám školské reformy. Pedagogika 1992, 1, s. 19–29.

Zprávy

- 11. evropské pedagogické symposium (EPSO) — Vzdělání, most k svobodě — 29. 7.–7. 8. 1991 v Badenu u Vídne. In: Pedagogika 1992, 1, s. 139–141

Vystoupení na konferencích

- Pedagogická teória a prax v dialógu o otázkach výchovy a vzdelávania. 2. 4. 92, konference k 400. výročí narození J. A. K. v Trnavě. Hl. referát: J. A. Komenský a současná výchova k hodnotám. Vědy o výchově a přítomnost. Str. 8–26
- J. A. Komenský a současná výchova k hodnotám. Referát na světovém kongresu Odkaz J. A. K. a výchova člověka pro 21. stol. In: Pedagogická orientace 92, 4, 3–6

- Československo, Evropa, svět — věda a umění v mezinárodních souvislostech. Vedení sekce a vystoupení na téma: „Národní, evropská a všelidská výchova jako šance člověka konce 20. stol.“ SVU, Praha, 27.–29. 6. 1992
- Konference učitelů ve Frýdku-Místku. Konference učitelů v Třinci. Referát k aktuálním problémům současné školské reformy. 26. 2. 1992.
- Porada ředitelů ŠU a ČMOS ČR v Čelákovících, 22. 2. Diskusní vystoupení k problémům odměňování učitelů.
- Ústav T. G. Masaryka, celostátní konference na téma „Masarykova idea československé státnosti ve světle kritiky dějin.“ Referát: „Problém české a slovenské národní identity dnes.“ Hodonín 24.–26. 9. 1992.
- Sjezd a vědecká konference ČPdS při ČSAV „Tradice a perspektivy české školy a pedagogiky v nadějích a krizích soudobého světa.“ Vystoupení v plénu: „Úvodní slovo pro práci sekce Filosofie výchovy a obecné pedagogiky.“ Vedení práce v odborné sekci. „K filosofii české výchovy a pedagogiky.“ „Závěrečné zamyšlení.“ Ústí n. Labem 20.–21. 11. 1992

Vystoupení a publikace v zahraničí

- **Autonomie und Verantwortlichkeit**, experti Rady Evropy, seminář, Fuldata, 5.–7. 10. 1992. Ref. **Historische Entwicklung**, der gegenwärtige Bestand und die Probleme der Transformation.
- **Vor dem Beitritt zur Europäischen Gemeinschaft**. Mezinárodní konference Evropa. Akademie, Vídeň 20.–25. 7. 92. Ref. **Allmenschliche Werte hoch aktuell**. Zur Wertediskussion in Europa.
- ATEE (Assotiation for Teacher Education in Europe), seminář **Výzkum vzdělávání učitelů v Evropě**. Ref. **Problèmes actuels de la Formation des Enseignants en ČSFR**. Lyon, 2.–4. 7. 1992.
- **Professiographie und Planung des Systems der Pädagogen — vor und weiter — Bildung**. Frankfurt a. M., DIFVP 1992. 7 str. + přel.

Posudky

- profesorských prací:
 - doc. PhDr. Ch. Vorlíčka, CSc., Praha
 - doc. RNDr. St. Komendy, CSc., Olomouc
- kandidátských disertací:
 - PhDr. P. Fila, sam. věd. tech. prac., Brno
 - PhDr. Marie Fedorové, Bratislava
 - PhDr. Renáty Arvayové, Bratislava
 - PaedDr. Ireny Lokšové, Bratislava
 - RNDr. Miloslavy Machalové, Brno
 - PaedDr. Bohumíry Fabiánkové, Brno
- 5 grantových projektů (bez přesného vročení)

Jiná činnost literární, odborná a popularizační

- Dílo J. A. Komenského a dnešek. Přednáška pro Geologickou společnost v Brně. 6. 3. 1992.
- Úvod do filosofie výchovy. Kurs ředitelů ZŠ a SŠ ve Šlapanicích 11. 11. 1992.

Jiné odborné články v denním tisku a časopisech

- Ohrozit zánik. Krásná jako kvítka na modranském džbánku. *Mosty* 92; 28, 30; 3. a 17. 11.

Ocenění

- Vyznamenání pamětní medailí J. A. Komenského, kterou převzala od místopředsedy vlády ČSFR A. Baudyše v Karolinu dne 30. 11. 1992

1993*Skripta, učební texty*

- Antropologický přístup — moderní, postmoderní nebo latentně historicky stálý? Konvoj, Brno 1993.
- Filosofie výchovy a vzdělávání. CDVU MU Brno 1993. 20 str.
- Filosofie a výchova. Antropologická východiska. — Hodnoty a cíle výchovy. *Axiologie*. In: *Pedagogika I.* Ostravská univerzita 1993

Odborné články

- Aby se z nás nestali cizinci. *Listy* 1993, 2, 22–26
- Filosofie výchovy a naše přítomnost. *PO* 1993, 6. s. 34–37
- Problém české a slovenské národní identity dnes. *PO* 1993, 6. s. 92–98
- Filosoficko-historický přístup k otázkám výchovy. *PO* 1993, 8–9, 195–202
- Hodnotová dimenze výchovy a globální výzva. *PO* 1993, 8–9, s. 13–23
- K hodnotové orientaci vzdělávání učitelů. In: *Aktuálne problémy vzdelávania učiteľov základnej školy*. PdF Prešov, UPJŠ Košice 1980.

Účast na kongresech

- Aktuálne problémy vzdelávania učiteľov ZŠ. Prešov 11.–12. 5. 93. Vědecký seminář s mezinárodní účastí.
- K duchovnímu rozměru člověka a výchovy. Filosofický seminář s mezinárodní účastí v Bratislavě, 4. 10. 1993
- Současný stav a úkoly naší pedagogiky. Celostátní pedeutologická konference v Brně 20.–21. 10. 1993
- Idea Československa a Střední Evropa, 28.–30. 10. 93 v Brně a Martině. Úvodní slovo, řízení sekce, zpráva.
- Zdroje a základy duchovních hodnot v současné české společnosti, odborný seminář s mezinárodní účastí v Krnově, 1.–2. 11. 1993

Vystoupení v zahraničí

- Příprava projektu **mezinárodního srovnávacího výzkumu osobnosti učitele**, 2 koordináční porady expertů ze 6 zemí (5. 10. a 18. 12. 1993) — příprava konference k 17. 2. 1994 v Eisenstadtu.
- **Mezinárodní spolupráce** — účast v Berlíně 11.–16. 10. 1993 na 7. hospitačním programu Evropského fóra pro řízení výchovy a vzdělávání (na pozvání Evropské rady jako expertky za ČR).

Publikace v zahraničí

- Bildungsinteressen im Schulwesen der ehemaligen ČSFR. In: Begabungen — Herausforderung für Bildung und Gesellschaft. Hrsg. F. Oswald u. K. Klement. J+V Schulbuchverlag GmbH., Wien 1993

Závěrečná zpráva z výzkumu

- B. Blížkovský + S. Kučerová: Pedeutologické základy dalšího vzdělávání učitelů. Resortní úkol MŠMTvM ČR v Praze, oponován 10. 12. 1993. 37 str. Koord. Jana Kohnová, Ústav rozvoje školství UK Praha.

Recenze

- J. Skalková, Tradice hermeneutické pedagogiky a její vývoj v 2. polovině 20. stol. K soudobým proudům pedagogického myšlení. Praha, PÚJAK ČSAV 1992, 88 s. In: Pedagogika 1993, 2, str. 213–215

O autorce

- J. Maňák, Medailon S. Kučerové, PO 1993, 6, s. 119–121

1994*Skripta, učební texty*

- Hodnotová orientace současnosti a výchova. S. 5–12
Metody mravní výchovy. S. 31–44. In: Texty ke studiu otázek výchovy II, Brno Paido 1994
- Filosoficko-historický přístup k otázkám výchovy. S. 7–17. In: J. Maňák a kol.: Kapitoly z metodologie pedagogiky. MU Brno 1994
- Volný čas jako hodnota. S. 10–19. In: V. Spousta a kol.: Teoretické základy výchovy ve volném čase. MU Brno 1994.

Odborné články

- Antropologický přístup — moderna a postmoderna. PO 1994, 10, s. 110–120
- Volný čas jako hodnota. PO 1994, 10, s. 121–128
- Za obnovu ducha národní výchovy. PO 1994, 11, s. 8–19
- Pedagogové včera, dnes a zítra. PO 1994, 12–13, s. 4–5

Recenze

- J. Skalková, Humanizace vzdělávání a výchovy jako soudobý pedagogický problém. UJEP Ústí n. Labem, 1993, 141s. In: PO 1994, 10, s. 95–96.

Překlady příspěvků pro Pedagogickou orientaci

- Ch. Wulf, Paradigmata vědy o výchově. PO 12–13, str. 191–205
- M. S. Szymanski, Od socialistické vědy o výchově k pedagogii, PO 10, s. 5–11
- S. Sting, Aktuální koncepty vzdělávání v Německu. PO 14, s. 17–24
- M. Grölich, Systémové myšlení a pedagogické jednání. PO 14, s. 24–33
- A. Sirotenko, Problémy vzdělávání v multikulturním státu. PO 14, s. 33–35

Redakce sborníku

- Idea Československa a Střední Evropa. Materiály z odborné konference 28. 10. 1993 v Brně a v Martině. Brno, Doplněk, 1994. 313 str. Přílohy, Brno Konvoj, 1994, 68 str.

Oponentské habilitační posudky

- PhDr. Alena Hrdličková, CSc., PdF JU v Českých Budějovicích. 228 s. + přílohy
- Ing. Helena Vomáčková, CSc., FEŘ UJEP v Ústí n. Labem

Publikace v zahraničí

- Sting, S. — Wulf, Ch.: Education in a Periode of Social Upheaval — Educational Theories and Concepts in Central Europe. Waxmann Verlag, München — New York 1994, 175 s. Vlastní stat na str. 25–34

Účast na kongresech

- Účast na mezinárodní konferenci „Edvard Beneš, československý a evropský politik“. Praha 25.–27.5. 1994
- 17. kongres exilové Společnosti pro vědu a umění, s ústředním tématem Co dali Češi a Slováci světu. Vlastní referát: Interkulturní výchova a tolerance.

Vystoupení v zahraničí

- **Pädagogik im gesellschaftlichen Umbruch.** Erziehungswissenschaftliche Konzepte in Zentraleuropa. Seminář NESA — TEMPUS, Freie Universität Berlin, 17.–20. 2. 1994. Vlastní referát: „Pädagogische Anthropologie wieder aktuell.“
- Pracovní porada skupiny „Komparací ke kooperaci“ učitelské profese v zemích Střední Evropy. St. Margarethen, Rakousko, 13. 4. 94.

1995*Odborné články*

- Hodnotová koncepce výchovy a vzdělávání. PO 1995, 14, s. 5–16.
- Sociální a sociologická orientace v soustavě pedagogického vědění. PO1995, 15, s. 68–70.
- Má naše teorie přispívat k rozvoji alternativního školství? PO 1995, 15, s. 94–99
- Závěrečné zamyšlení. PO 1995, 16–17, s. 129–131
- Pluralismus není eklekticismus. PO 1995, 16–17, s. 170–174

Zprávy

- Traditio lampadis — předání pochodně. Studentské vědecké kolokvium v Krnově, únor 1994. PO 1995, 14, s. 121–122.

Oponentský habilitační posudek

- Dr. Gabriela Kapicová, VŠP Opolí, Polsko, Ostravská univerzita

Účast na odborných konferencích a symposiích

- Národní identita a evropanství. Přednáška v kursu nadace Jiřího z Poděbrad. 22. 3. 1995 v Praze, 19. 5. 1995 v Ledči n. Sáz.
- Pedeutologický seminář ve Šlapanicích, 18.–19. 9. 1995
- Duchovní parlament. Uherské Hradiště, 21. 10. 1995

Vystoupení v zahraničí

- Pracovní porada týmu „Komparací ke kooperaci“, St. Margarethen 8.–9. 6. 1995

1996*Monografie*

- Člověk — hodnoty — výchova. Prešov, ManaCon 1996, 232 s.

Učební texty

- Metody mravní výchovy. In: Pedagogika IV, PdF Ostravské univerzity 1996

Redakce sborníku

- Českoslovenství součást evropanství. O vzájemnosti a svébytnosti Střední Evropy. Konvoj, Brno 1996. 432 s.

Odborné články

- Osudné osmičky 20. stol. Kdo kdy selhal? In: Českoslovenství — součást evropanství. S. 200–209
- Javorina. Ibidm 319–322. Spoluautorka.
- Luhačovické porady. Ibidm 323–328. Spoluautorka.

Účast na kongresech a symposiích

- Za dobré sousedství mezi Čechy a Němci. Dvoudenní česko-německé symposium České mírové společnosti v Mariánských Lázních, 27.–28. 4. Vystoupení v úvodním a závěrečném bloku.
- Porada Česko-slovenského výboru (3 komory) v Luhačovicích. 5. 7. 1996. Kulturní vložka a moderování diskuse k interkulturní výchově.
- 18. kongres Společnosti věd a umění 26.–31. 8. 1996 v Brně. Referát na téma hodnotové rozkolísanosti dneška.

Vystoupení v zahraničí

- Učitelé platy. Evropská odborová centrála učitelů. Kodaň, 6.–8. 5. 1996.
- Evropské pedagogické symposium, EPSO, Stams/Tirol 8.–19. 8. 1996
- Výchova k evropanství. Vědecké symposium na TU v Liberci, 17.–18. 9. 1996. Přednáška Člověk a hodnoty ve výchově k evropanství.

Oponentské a habilitační posudky

- PhDr. Emília Kratochvílová, CSc., odb. as. UK Bratislava
- PhDr. Irena Lokšová, CSc., odb. as. UPJŠ v Košicích, PdF Prešov
- PhDr. Zuzana Lehmanová, CSc., odb. as. VŠE Praha

Posudky učebních textů a metodických materiálů (bez přesného vročení)

- Autoři: V. Spousta, H. Horká (Brno), M. Kurelová (Ostrava), B. Kraus-P. Vacek (Hradec Králové), M. Vážanský (Olomouc), J. Michálek (Bratislava)

Hlavní aktivity

Funkce

- Děkanka Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně od 1. 2. 1990 do 31. 1. 1991
- Předsedkyně pobočky Československé (České) pedagogické společnosti v Brně (od r. 1990 do r. 1994).
- Místopředsedkyně Moravské komory Československého výboru od r. 1993.

Práce v redakčních radách

- Spoluzakladatelka a odpovědná redaktorka odborného kvartálníku a zpravodaje ČPdS AV ČR v letech 1967–1970 a od r. 1990 do r. 1996.
- Členka užší redakční rady časopisu Pedagogika (v letech 1990–1993).

Činnost v odborných porotách a komisích

- členka komise pro obhajoby doktorských a disertačních prací v oboru 75-01-9
- místopředsedkyně Asociace fakult učitelského vzdělávání v ČSFR
- členka Rady pedagogických věd
- členka komise pro obhajoby kandidátských disertací na FF MU
- členka oborové rady pro PGS na PdF MU v Brně
- vedoucí odborné sekce pro filosofii výchovy ČPdS
- členka rady Dědictví Komenského

Členství v mezinárodních vědeckých organizacích

- WAER, Světová asociace pedagogického výzkumu se sídlem v Bruselu. Od r. 1989
- ATEE, Evropská asociace pro učitelské vzdělání se sídlem v Bruselu. Od r. 1990
- ELRA, Evropská asociace pro volný čas a rekreaci se sídlem v Reading-Berkshire, GB. Od r. 1991
- Institut für den Donaauraum und Mitteleuropa se sídlem ve Vídni. Od r. 1990

Personální bibliografie — Univ. prof. PhDr. Bohumír Blížkovský, CSc.

Bibliografická data

* 25. 5. 1929 v Ivančicích. Otec Miroslavy, Martina a Jaroslavy. Manželka, univ. prof. PhDr. Stanislava Kučerová, CSc. Bratr, Milan, 1934–95, DrSc., ředitel Geofyziky v Brně.

Po maturitě s vyznamenáním na učitelském ústavu (AMÚU, Praha 1947) absolvoval dvojí vysokoškolské vzdělání na Karlově univerzitě (PdF, učitelství D-Z-On, 1951) a na Vysoké škole pedagogické v Praze (pedagogika-psychologie-logika, 1957). Kandidátská disertace (PŮ JAK

ČSAV, 1963), PhDr. (UJEP, 1966), docent pedagogiky (habilitace na PdF KU v Praze, 1966, ustanovení na PdF UJEP v Brně, 1968), profesor pedagogiky (MU v Brně, 1990). Činný ve školství Čech, Moravy a Slovenska (služebně 1950–1994). Z toho 10 roků na základních a středních školách a v Krajském pedagogickém ústavu severočeského pohraničí, 20 roků na vysokých školách vzdělávajících učitele (PI Liberec, 60–66; PdF UJEP, 66–73; PdF UK Bratislava, 88–90; PdF MU 90–94) a 15 roků na Slovensku (ekologie, 74–75; další vzdělávání učitelů, 75–88; Komenského univerzita, 88–90), kam se uchýlil po diskriminačním propuštění z Brněnské univerzity (73).

Tvůrčí reformátor, iniciativní organizátor pedagogického dění, zastánce permanentních racionalizací, kritického realismu a humanitní demokracie i v dobách nemalých omezení. Roku 1948 protestuje např. s pražskými studenty, a ve zmanipulovaných volbách odmítá „jednotnou“ kandidátku. V šedesátých letech napravuje učitelské vzdělávání, kritizuje dogmatickou pedagogiku, odsuzuje okupaci r. 68 i následné persekuce. Roku 1970 je mu zakázána výuka, brzy na to je degradován na odborného pracovníka a propuštěn. Uplatnění v místě bydliště nenalezla ani manželka. Jeho publikační i ostatní odborná činnost je potlačována do osmdesátých let. Polistopadové reformy všestranně podporuje, druhé dělení Československa však v duchu odkazu T. G. Masaryka odmítá.

Od roku 1955 se nepřetržitě podílí na rozvíjení pedagogické tvořivosti praktiků i na řešení základních badatelských úloh. *Vědecký zájem soustřeďuje na systémovou metodologii, obecnou pedagogiku, výchovu mravní i ekologickou, pedeutologii, demokratickou výchovně vzdělávací soustavu a správu škol. Poslední monografie o celistvém a otevřeném pojetí výchovy „Systémová pedagogika“ (1992) náleží k základním dílům soudobé české i evropské pedagogiky.*

Pracoviště: ZŠ v Železném Brodě a v Zásadě. Pedagogické gymnázium — střední pedagogická škola, Krajský pedagogický ústav a Pedagogický institut v Liberci. PdF UJEP v Brně. Výzkumný ústav životní úrovně, Ústav učitelského vzdělávání UK — ÚÚVU a PdF UK v Bratislavě. Masarykova univerzita v Brně, AV ČR (externě).

Hlavní aktivity:

- Člen světové asociace pedagogických věd (WAER) se sídlem v Bruselu.
- Studijní pobyty a přednášky na mezinárodních kongresech v Polsku, Německu, Rusku, Maďarsku, Bulharsku, Rakousku, Francii a Švédsku. Jako expert za Československo byl pozván na světovou konferenci UNESCO v Paříži (17.–28. 8. 1970) a zúčastnil se evropské konference ve Fuldatale (SRN, 92) pořádané kulturní komisí Rady Evropy ve Štrasburgu.

- Předseda a místopředseda České pedagogické společnosti při ČSAV (AV ČR), 90–94.
- Člen-expert podvýboru pro vědu a výzkum Parlamentu ČR, 92–96.
- Stálý člen celostátní komise (AV ČR) pro obhajoby disertací doktorů věd v oboru pedagogika 75-01-9, od r. 91
- Člen Grantové agentury ČSAV (AV ČR), 92–94.
- Předseda Expertní skupiny pro strukturu a řízení školství MŠMT SR, 90–91.
- Navrhovatel a zakládající člen Rady pedagogických věd ČR, 91–92.
- Člen Vědecké rady MŠMT ČR po dobu jejího trvání, 90–93.
- Autor a spoluautor expertíz a doporučení k reformě vzdělávací soustavy a učitelského vzdělávání, 90–96.
- Člen předsednictva Světového kongresu srovnávací pedagogiky, Praha 92
- Gestor pedagogické sekce a referent 16–18 th World Congress of Czechoslovak Society of Arts and Sciens, SVU, 92, 94, 96
- Redaktor časopisů Pedagogika, Pedagogická revue a Pedagogická orientace
- Vedoucí katedry pedagogiky a Laboratoře pedagogického výzkumu PdF MU v Brně, 90–94.
- Garant, referent a organizátor 4 polistopadových odborných konferencí ČPdS, 91, 92, 94, 95
- Iniciátor, garant, referent a spolupořadatel deseti celostátních pedeutologických seminářů s mezinárodní účastí, 1977–96
- Předseda pedeutologické sekce ČPdS, 90–96
- Iniciátor a předseda gestorské rady odborných mezinárodních konferencí o vzájemnosti a svěbytnosti střední Evropy k 75. i 80. výročí vzniku ČSR a k 50. výročí jeho osvobození, 93, 95, 97.
- Člen předsednictva Moravskoslezské akademie pro podporu vzdělání, věd a umění od r. 94.
- Předseda Česko-Slovenského výboru, od r. 94.
- Předseda Vydavatelské rady Dědictví Komenského od r. 93 a iniciátor obnovy DK v roce 1992 k 400. výročí narození J. A. Komenského
- Navrhovaný člen Učené společnosti ČSFR (91), držitel Stříbrné medaile Univerzity Komenského (89) a Pamětní medaile J. A. Komenského, předané v Karolinu (23. 6. 1992) místopředsedou vlády ČSFR

Chronologický soupis personální bibliografie. Monografie, knihy a další významnější odborné publikace jsou uvedeny tučně.

1955–1959

1. Pěstujeme nejen rozum, ale i charakter člověka. UN, roč. 5, 1955, č. 24. S. 4.
2. Jak připravujeme krajské teoretickopraktické konference o mravní výchově. Pedagogické zprávy, ÚDVU 1956, č. 3. S. 23–34.
3. Zkušenosti z krajských teoretickopraktických konferencí v Libereckém kraji. Shromáždování, zobecňování a rozšiřování nejlepších pedagogických zkušeností. Sborník. Praha, ÚDVU 1958. S. 55–69.
4. Výchovný plán třídního učitele jako prostředek cílevědomé a soustavné výchovy. Pedagogika, roč. 9, č. 2. S. 212–236. Převzala též: Vergleichende Pädagogik, Berlin, DZPI 1959, Nr. 10/11.
5. O metodách pracovní výchovy. UN, roč. 9, 1959, č. 46. S. 2–3.
Překlad: Deutsche Lehrerzeitung. Berlin, 1960, č. 6. S. 5 Arbeit soll zum Bedürfnis werden.
6. Jak cílevědomě vychovávat. ÚDVU, 1956. S. 160. Redakce a úvodní stať sborníku.
7. Socialistická pracovní výchova. Redakce a úvodní stať sborníku. Liberec, KPÚ 1959. S. 61. Vlastní text s. 1–25.
8. O výchově dětí v rodině. Seriál čtyř besed, relace Čsl. rozhlasu, Severočeské studio, Liberec 1958.

1960–1969

9. **Řízení výchovné práce ve třídě.** Praha, SPN 1960. S. 190. Kandidátská disertační práce obhájená v Pedagogickém ústavu J. A. Komenského ČSAV dne 12. 12. 1963. Oponenti: Prof. Dr. J. Váňa, ředitel PÚ JAK ČSAV a Prof. Dr. J. Novotný.
10. **Řízení výchovy ve třídě — metodologie problematiky.** Strojopis, 1965. S. 190. Habilitační spis obhájený na pedagogické fakultě UK v Praze dne 20. 12. 1966. Oponenti: akademik O. Pavlík, Prof. Dr. J. Kopecký, CSc., Prof. Dr. J. Kopáč, CSc.
11. **Výchovná soustava.** Strojopis, 1967. S. 200. Studie, která získala v celostátní soutěži vědecko-výzkumných prací k nové koncepci ZDŠ vypsané ministerstvem školství prvou cenu.
12. **Hledání výchovné soustavy.** Praha, SPN. S. 230. Pokus o syntézu vědeckých základů výchovy. V edičních programech SPN oznažené a autorskou smlouvou podložené vydání této monografie bylo cenzurou zrušeno.
13. a) **Chlup, O. — Kopecký, J. a kol.: Pedagogika.** Praha, SPN 1963, S. 360.
b) **Chlup, O. — Kopecký, J. a kol.: Pedagogika.** Druhé upravené vydání. Praha, SPN 1966.
c) **Chlup, O. — Kopecký, J. a kol.: Pedagogika.** Slovenské vydání. Bratislava, SPN 1966. d) **Chlup, O. — Kopecký, J. a kol.: Pedagogika.** třetí změněné vydání. Praha 1967.
Spoluautor kapitol o pracovní výchově a o procesu mravní výchovy.
14. **Novotný, M. a kol.: Metodické poznámky k návrhu výchovných osnov pro 1.–5. ročník ZDŠ.** Praha, SPN 1960. Autor 3. kapitoly „Výchovná práce třídního učitele v 1.–5. roč. ZDŠ“. S. 31–64.

15. **Příručka třídního učitele.** Praha, SPN 1963. S. 340. Druhé upravené a doplněné vydání. SPN, Praha 1966.
Slovenské upravené a doplněné vydání. Bratislava, SPN 1966. S. 369.
16. Organizace výchovné práce. Vychovávateľ, 1960, č. 5. S. 161.
17. Výchovy k samostatnosti a aktivitě. UN, roč. 20, 1960, č. 25–26. S. 3.
18. Třídní učitel. Socialistická škola, roč. 1, 1961. S. 358–364.
19. Ke specifčnosti výchovy mimo vyučování. Socialistická škola, roč. 2, 1962–63, č. 7. S. 412–416.
20. Co je důležité v práci třídního učitele. UN, roč. 12, 1962, č. 45. S. 2.
21. Poznámky k hodnocení chování žáků. UN, roč. 12, 1962, č. 10. S. 2–3. Spoluautor.
22. K otázce výchovné soustavy ve třídě. Pedagogika, roč. 14, 1964, č. 2. S. 151–167.
23. O výchově mravních vlastností. UN, roč. 14, 1964, č. 30–31. S. 3.
24. **K metodologii teorie výchovy.** Jednotná škola, roč. 17, 1965, č. 4. S. 311–324.
25. **O vztahu integrační a diferenciační tendence v naší současné škole a výchově.** Socialistická škola, roč. 6, 1965–66, č. 6. S. 321–325.
26. **Vztah obecného a konkrétního při určování cílů a obsahu vzdělání a výchovy.** Jednotná škola, roč. 18, 1966, č. 7. S. 625–633.
27. **Ke vztahu kauzality a finality v pedagogickém myšlení.** Pedagogika, roč. 17, 1967, č. 1. S. 85–90.
28. Výchovná soustava. UN, roč. 17, 1967, č. 13. S. 5.
29. K pojetí soustavy výchovy. UN, roč. 17, 1967, č. 15. S. 1.
30. **Za cílevědomější a účinnější výchovu na ZDŠ.** Ústí n. L. 1967. Hlavní referát na celostátní konferenci. S. 5–32.
31. Heslo „Třídní učitel“. In: Kujal, B. a kol.: Pedagogický slovník. Praha, SPN 1967, 2. díl. S. 303–305.
32. K pojetí výchovné soustavy. Socialistická škola, roč. 8, 1967–68, č. 3. S. 121–127. Dokončení v č. 4. S. 177–183.
33. Pomocná osnova k všestrannějšímu rozboru výchovné situace ve třídě. Pedagogická orientace, roč. 1, č. 1. S. 57–60. Olomouc, 1967.
34. **Pedagogika a pedagogové.** UN, roč. 18, 1968, č. 33/34. S. 1–2. Spoluautor.
35. **Ke vztahu subjektu a objektu výchovy.** Pedagogická orientace, č. 3. Olomouc 1968. S. 26–31. Dokončení v č. 4, Brno 1969. S. 39–43.
36. Výchovná soustava. Socialistická škola, roč. 9, 1968–69, č. 2. S. 92–95. Dokončení v č. 3. S. 127–129.
37. **Problém soustavy pedagogických kvalifikací.** Vysoká škola, roč. 18, 1969–70. S. 253–261.
38. **Rámcový program výchovy učitelů.** Liberec, Pedagogický institut 1963. S. 9. Rozmnoženo. Program konkretizoval hlavní výchovné cíle a prostředky na úseku vyspělosti sociální, mravní, pedagogické, studijní, tělesné, kulturní, polytechnické a vlastivědné. Dne 18. 5. 1970 byl analogický návrh předložen děkanu PdF UJEP a později i rektorátu UJEP.
39. V letech 1962–63 podíl na celostátní reformě učitelského studia ve dvou komisích ministerstva školství. Návrh studijních osnov teorie výchovy pro pedagogické fakulty, schválený MŠK 24. 9. 1964, čj. 40 139/64-III/1d.

40. **Kapitoly z metodiky výchovy na ZDŠ.** Praha, ÚDSU UK, SPN 1964. S. 116. Spoluautor A. Tuček, E. Vyskočilová. Skripta.
41. Pionýrské stupně. Projekt pro vědecko-metodickou komisi PO ČSM při ÚV ČSM, 1964–67.
42. Poznámka k návrhu přechodného studijního plánu. Zprávy pedagogické fakulty v Hradci Králové, 1967. S. 78.
43. **Návrh koncepce, vědeckého zaměření a statutu Laboratoře pro pedagogický výzkum na pedagogické fakultě UJEP v Brně.** Rozmnoženo 1968.
44. **K laboratoři pedagogického výzkumu na PdF UJEP.** Universitas č. 5. Brno, UJEP 1968. S. 74–77.
45. **Principy výchovné soustavy.** Skripta. Brno, UJEP 1969. S. 136.
46. **Materiály k modelu pedagogické fakulty UJEP.** Rozmnožený podklad pro konferenci o studiu na pedagogických fakultách konané dne 13.–14. 5. 1969 v Brně. S. 21.
47. **Řízení výchovy ve třídě.** Praha, KPÚ 1965. S. 109. Skripta.
48. **Hledání výchovné soustavy.** Praha, KPÚ 1968. S. 132.
49. Pracovní výchova mládeže. Studijní text pro lektory. ÚV Společnosti pro šíření politických a vědeckých znalostí. Praha 1960.
50. **První konference Československé pedagogické společnosti.** Pedagogika, roč. 15, 1965, č. 6. S. 734–737. Zpráva.
51. **Dvacet let Pedagogické fakulty UJEP.** Brno, UJEP 1966. Pedagogika roč. 17, 1967, č. 2. Olomouc 1967. Zpráva.
52. **Řízení výchovy ve třídě.** Pedagogická orientace, roč. 1. Olomouc 1967. S. 75–76. Autoreferát habilitační práce.
53. K jublieu Prof. F. Holešovského, DrSc. Universitas č. 4. Brno, UJEP 1969. S. 106–108.

1970–1979

54. **Výskum vplyvu životného prostredia na formovanie spôsobu života.** Záverečná studie ŠPV ČSAV VIII-1-9 ŠPEV E VI-1-1/13. Výzkumné práce VÚŽU č. 139. Bratislava 1975. S. 114.
55. **Triedny učiteľ.** Druhé slovenské upravené vydání Příručky třídního učitele. Vedoucí redaktor a autor většiny textu. V SPN Bratislava schváleno (NL 86 36) a zařazeno do „Knihovy přátel pedagogické literatury — 1970“. Pod vlivem cenzury vyšlo až r. 1974 podstatně změněné jako nový titul: Kozel, F. a kol.: **Triedny učiteľ v socialistickej škole.** SPN Bratislava 1972. S. 700.
56. **Návrh studijního plánu nového vysokoškolského studia vychovatelství zpracovaný pro MŠ ČSR a schválený tímto ministerstvem r. 1970.** (Příloha MŠ ČSR k čj. 9 657-31 ze dne 18. 3. 1971.)
57. **Třetí reforma vysokých škol v NDR.** Expertíza pro rektorát UJEP, 1971. S. 13.
58. **Expertízy k oborové struktuře University pro rektorát UJEP.** 1971–72. S. 14.

59. Projekt modifikace vysokoškolského studia vychovatelství pro Ústřední radu PO SSM v Praze, 1972. S. 5.
60. **Univerzita J. E. Purkyně včera, dnes a zítra.** Úvod a další texty připravované reprezentační publikace. Brno, UJEP 1972.
61. **Návrh studijního plánu univerzitního PGS oboru „Ochrana a tvorba životního prostředí“**, zpracovaný v rámci řešení vědecko-výzkumného úkolu RVHP č. 8-VI-4, „Rozpracování obsahu a metod výuky ochrany životního prostředí na školách“. Brno, UJEP 1973. Rozmnoženo.
62. **O vysokoškolské přípravě odborníků pro životní prostředí.** Životné prostredie, čas. SAV, 1973, č. 6. S. 324–326.
63. **Soudobé problémy mravní výchovy.** Spoluautor. Socialistická škola, roč. 10, 1967–70, č. 1. S. 6–12. Pokračování v č. 2. S. 39–44. Dokončení v č. 3. S. 70–76.
64. **K přípravě badatelského plánu výzkumu v pedagogice do roku 1980.** Pedagogika, roč. 20, 1970, č. 3. S. 439–441.
65. **Projekt výzkumu mravních postojů a vlastností mládeže v sociální skupině.** Pedagogická orientace, Brno 1970, č. 5. S. 76–77.
66. Úvod do plánování výchovy. Pedagogická orientace, Brno 1970, č. 5. S. 24–31.
67. **Výchova z hlediska subjektu a objektu se zřetelem k utváření charakteru.** Za těsnější spojení školy se životem, sborník, PdF UJEP, pedagogika psychologie VI/VIII, Brno, UJEP 1970. S. 23–43.
68. **Diplomní studium pedagogiky a problém soustavy pedagogických kvalifikací.** Učitelské vzdělání, zprávy ÚÚV na KU v Praze, č. 20, 1970. S. 3–9.
69. **Kriteria taxonomie výchovných cílů.** Referát na mezinárodním sympoziu UJEP, Brno 1969. In: „Cíle estetické výchovy“. Brno, UJEP 1971. S. 54–63 (v r. 1974 cenzurou PdF UJEP vyřazeno).
70. **Ke koncepci učitelského studia.** Rozmnoženo 1971. S. 34. Expertíza pro rektorát UJEP v Brně. Úředně vyžádaný posudek z ÚUV KU v Praze od Prof. Dr. A. Dostála, CSc. je z 19. 12. 1971.
71. **O systémovém přístupu k výchově.** 1971, 30 s. Kladně posouzený, ale cenzurou nepovolený článek pro Jednotnou školu.
72. **K perspektivnímu plánu rozvíjení pedagogických věd.** 1972. S. 3. Expertíza pro UJEP.
73. **Projekt průzkumu sociálně psychologických aspektů pracovního prostředí ve velkoprostorových provozech.** 1972. S. 4. Expertíza pro Centropjekt n. p. Gottwaldov. Spolu s Doc. Dr. S. Chalupou, CSc.
74. **O systémovém modelu výchovy.** 1972. S. 12. Zpráva na semináři řešitelů úkolu státního výzkumu č. VIII-4-2/1 v Jevanech dne 6.–8. 12. 1972.
75. **O systémovém přístupu k výchově.** Zpráva státního výzkumu ČSAV, strojopis, 1972. S. 230.
76. **Diagnóza pracovního prostředí.** Brno, IPD 1973. S. 19. Expertíza pro n. p. ŽĐAS.
77. **Základní pojmy a problémy ochrany a tvorby životního prostředí.** Brno, DRUPOS 1973, č. 3. S. 2–9.
78. **Prostředí pro harmonický způsob života.** Životné prostredie, 1973, č. 4. S. 213–214. Bratislava SAV. Přetisk též bulletin ČKVR, Brno 1972, č. 13. S. 4–9.

79. Některé možnosti pedagogiky při utváření způsobu života. Životná úroveň, roč. VII. 1973, č. 4, VÚŽU Bratislava.
80. **Osnova k pedagogické diagnóze skupiny.** Vychovávateľ, roč. XVIII, 1973-74, č. 3. S. 72-74.
81. **Osvojování a utváření mravních norem.** Vychovávateľ, roč. 18, 1973-74, č. 6. S. 166-169.
82. **K teoretické přípravě týmového mezioborového empirického výzkumu procesu utváření a osvojování mravních norem.** Referát na sympoziu PsÚ ČSAV, Lidice 4.-7. 11. 1974.
83. **K metodologii dlhodobých prognóz životného prostredia a spôsobu života.** Trend 1974, kč. 6. S. 1-5.
84. **Pedagogické aspekty ochrany a tvorby socialistického životního prostředí.** Referát na sympoziu pracovní skupiny RVHP pro řešení úkolu RVHP č. 8-VI-4, zařazený do protokolu jednání. Praha, leden 1974.
85. Mezipředmětové vztahy při výuce problematiky ochrany a tvorby životního prostředí. GÚ ČSAV. Brno 1974. S. 22.
86. **Zásady rozvíjania tvorivosti pedagogických pracovníkov.** Bratislava, ÚÚVU 1975. S. 17.
87. Systémový dialektický model výchovy. Osvěta 1975, č. 1. S. 22-27.
88. **K metodologii výskumu cielavedomého utvárania spôsobu života.** Filozofia, XXIX, 1975, č. 5. S. 490-499.
89. Příspěvek k systematizaci životního prostředí. Expertíza pro SVŠT v Bratislavě, 1975. S. 25.
90. Za komplexnejšie poňatie výchovy. Vychovávateľ, 1975-76, č. 9.
91. **O charakterotvorném procese.** Psychológia a patopsychológia dieťaťa. 1976, č. 3. S. 195-212.
92. K otázce sociálně ekonomické efektivity výchovy a vzdělávání. In: Sůbor referátov z Kolokvia o československém výskumu ekonomiky vzdelania. Bratislava, VŠE 1976. S. 185-192.
93. Ke koncepci pedagogické diagnostiky. In: Psychodiagnostika v socialistických krajinách. Bratislava: Psychodiagnostické a didaktické texty n. p., 2-IV-1976. S. 105-107.
94. Nedostatky v plánování výchovně vzdělávacího procesu v malých sociálních skupinách. Vychovávateľ, 1976-77, č. 10. S. 293-295.
95. Začínajícím vychovatelům, ale nejen jim. Vychovávateľ, 1976-77, č. 1. S. 15-16.
96. O utváření způsobu života. Vychovávateľ, 1976-77, č. 1. S. 15-16.
97. O vzniku psychických postojev k jedlu. Výběr, 1977, č. 3. S. 52-28.
98. Metodika kolektivní výchovy. Vychovávateľ, 1977, č. 4. S. 110-111.
99. **Rozvíjení tvořivosti pedagogických pracovníků.** In: Sborník kabinetu pro spolupráci s UNESCO. Praha 1977.
100. K obsahu pracovní výchovy. Vychovávateľ, 1977-78, č. 8. S. 238-239.
101. Metodika výchovy uvědomelé ukázněnosti. Vychovávateľ, 1977-78, č. 7. S. 208-209.
102. Průzkum profesionální činnosti vychovatele. Anketa. Vychovávateľ, 1977-78, č. 5. S. 147.

103. O uvědomělé pedagogické tvořivosti. *Vychovávateľ*, 1977–78, č. 1. S. 4–6.
104. **Soustava pedagogických profesí, kvalifikací a specializací jako faktor rozvoje výchovně vzdělávací soustavy.** *Pedagogický výzkum*, roč. 1978, č. 2. Praha, PÚ ČSAV 1978. S. 107–112.
105. Vymezení pojmu pedagogičtí pracovníci a jejich kategorizace. *Studie pro SPEV V-2/12–11*. Bratislava, UŠ 1978. S. 23.
106. **Soustava pedagogických profesí, kvalifikací a specializací.** *Socialistická škola*, 1978–79, č. 7. S. 298–301.
107. O paralelním působení a aktivu. *Vychovávateľ*, 1978–79, č. 8. S. 232–233.
108. **Výchova k samostatnosti a tvořivosti.** *Vychovávateľ*, 1978–79, č. 7. S. 200–201.
109. **O sebevýchově.** *Vychovávateľ*, 1978–79, č. 6. S. 170–171.
110. **O převýchově.** *Vychovávateľ*, 1978–79, č. 5. S. 138–139.
111. **Výchovné prostředí.** *Vychovávateľ*, 1978–79, č. 2. S. 46–48.
112. Faktory ovlivňující kvalitu a účinnost výchovy. *Vychovávateľ*, 1978–79, č. 1. S. 11–13.
113. Lidský faktor v péči o životní prostředí a výchova k ochraně a tvorbě životního prostředí. In: *Zborník zo slovenskej konferencie*. Bratislava, KPÚ 1979. S. 179–197.
114. **Project of the System of Educational Professions, Qualifications and Specializations in Czechoslovakia.** *Newsletter*, vol. 3. No: 2. Prague, European information Centre of the Charles University for Further Education of Teachers. 1979. S. 45–51. (Těž rusky a česky).
115. Úvodem k řízení výchovně vzdělávací soustavy. *Vychovávateľ*, 1979, č. 1. S. 4–6.
116. Zvláštnosti pedagogického řízení. *Vychovávateľ*, 1979, č. 2. S. 36–38.
117. Pedagogická tvořivost. *Odborná výchova*, 1979 až 1980, č. 3. S. 73–74.
118. Ku zkvalitňování podnikové výchovy. *Odborná výchova*, 1979, č. 8. S. 232–233.
119. **O úloze učitelů a třídních učitelů při dalším rozvíjení výchovně vzdělávací soustavy. O rozvíjení uvědomělé pedagogické tvořivosti.** In: *Študijné texty pre prípravu pedagogických pracovníkov k novému poňatiu výchovy a vzdelávania na 2. stupni ZŠ*. Bratislava, SPN 1979. S. 223–260.
120. **K výchovnej činnosti novonastupujúcich učiteľov.** In: Tmej, K.: *Na pomoc začínajúcim učiteľom*. Bratislava, SPN 1979 a 1980. S. 89–104. V češtině: Praha, SPN 1979, 1980.
121. Vliv životného prostredia na utváranie spôsobu života. Spoluautorství. In: *Socialistický spôsob života*. Bratislava, Pravda 1975. S. 126–142.
122. 65 let F. Holešovského. *Pedagogická orientace*. Brno 1970, č. 5. S. 62–63.
123. Sedlář, R. — Krupička, K.: *Rozvíjení schopností a zájmů žactva — soustava nepovinných předmětů a zájmových činností na ZDŠ*. Posudek pro ministerstvo školství ČSR, 1970.
124. Tichý, I.: *Metody výchovné práce*. S. 250. Posudek vědeckovýzkumné práce pro PdF v Hradci Králové, 1970.
125. Pelikán, J.: *Úvod do teoretické problematiky mravní výchovy*. S. 300. Ediční posudek pro ÚÚV UK v Praze, 1970.
126. Jesenská, Z.: *Rozvíjení společenské aktivity žáků*. Praha, SPN 1968. Recenze: *Pedagogika*, roč. 20, č. 1, 1970. S. 138–141.

127. Ondryška, L.: K některým problémům výchovy mladých lidí — vojáků k uvědomělé kázní. Posudek disertační doktorské práce jako člen rigorozní komise PdF UJEP, 1970.
128. Baštář, M.: Výchova žáků k práci jako pedagogický problém. Posudek disertační doktorské práce z titulu členství v rigorozní komisi PdF UJEP, 1970.
129. Přádka, M.: Výchovné problémy vysokoškolských kolejí. S. 321. Oponentní posudek kandidátské disertační práce pro FF UK v Bratislavě, 1970 (dohoda ze dne 28. 3. 1972).
130. Říha, J. a kol.: Rozpracování obsahu a metod výuky ochrany a tvorby životního prostředí na školách. Oponentní posudek pro ČVUT v Praze, 1975.
131. Lapitka, M. — Šipőczová, A.: Vliv sociálních podmínek na pedagogickou činnost učitele. Oponentní posudek. Bratislava, UK 1975.
132. Kolláriková, Z.: Další vzdělávání učitelů. Posudek doktorské disertace. Bratislava, UK 1976.
133. Obdržálek, Z.: Na pomoc cyklickej príprave vedúcich pedagogických pracovníkov. S. 98. Ediční posudek. Bratislava, PÚMB 1977.
134. Správa z medzinárodnej konferencie o riadení výchovy a vzdelávania a príprave vedúcich pedagogických pracovníkov na túto činnosť. Socialistická škola, 1979–80, č. 10. S. 441–465.
135. Bláha, V.: Volný čas a výchova. Recenze. Vychovávateľ, 1979–1980, č. 6.

1980–1989

136. Blížkovský, B. a kol.: **Projekt pedagogických profesí, specializací a kvalifikací pro výchovně vzdělávací soustavu ČSSR.** Prognóza kategorií, typů a kvalifikačních tříd pedagogických pracovníků a návrh obvodů pro systemizaci jejich pracovních míst. Závěry celostátního výzkumu. Bratislava, SPN 1980. S. 464.
137. **Komplexní a systémové pojetí výchovy.** První díl systémového přístupu k výchově. Bratislava, SPN 1983. S. 144. Recenze:
Grulich, V.: Pedagogika, XXXV, 1985, č. 1. S. 117–119.
Učitel'ské noviny (slov.), XXXIV, 1984, č. 23. S. 12.
K. D. Nowakova: Nowa szkola, 1988, č. 11, s. 694–701.
138. **Blížkovský, B. a kol.: Profesionalizácia učiteľského vzdelávania.** Bratislava, SPN 1984. S. 284.
139. **Dialektické zákonitosti výchovy.** Druhý díl systémového přístupu k výchově. Bratislava, SPN 1987. S. 266. Recenze: Brunovský, J. Socialistická škola, roč. 29, 1988–89, č. 2, s. 94–95.
140. **Pespektivy profesionálního rozvíjení vedoucích pedagogických pracovníků.** Projekt nomenklatury. Závěry celostátního výzkumu. Bratislava, SPN 1987. S. 126.
141. **Teória riadenia výchovy a vzdelávania. Profesionálne, špecializačné a vzdelávacie vedúcich pedagogických pracovníkov.** (S. 11–13, 294–341). In: Obdržálek, Z.: Riadenie výchovy a vzdelávania v socialistickej spoločnosti. Bratislava, SPN 1987 a 1989. S. 352. Recenze: Cipro, M.: Socialistická škola, roč. 29, 1988–89, č. 6. S. 278–280.

142. **Kučerová, S. a kol., red.: Systémové poňatie výchovy a vzdelávania učiteľov.** Sborník V. pedeutologického seminára. Bratislava, SPN 1987. 386 s. Spoluredaktor a gestor seminára.
143. **Pedeutologia, komparatistika i kadry pedagogiczne. Tendencje kształcenia pracowników pedagogicznych.** Studia Pedagogiczna. PAN-Osolineum, Warszawa 1988.
144. **Pedagogická encyklopédia Slovenska (OPES).** Spolupráce při přípravě ve třech redakcích: obecná pedagogika (ak. O. Pavlík), srovnávací pedagogika (dr. J. Lihocký), řízení výchovy a vzdělávání (prof. dr. Z. Obdržálek, DrSc.). 1980–1990. Např. příprava heslářů a hesel srovnávací pedagogiky: „Školstvo a vzdelávanie pedagogických pracovníkov v SSSR, NDR, MLR, BLR a RSR“. Slov. UN, 1983, č. 16, 18, 20, 22 a 26.
Referáty na konferenciích v NDR, ZIWL, Ludwigsfelde (1982–88):
145. Methodische Führung, Bildung und Selbstbildung der pädagogischen Mitarbeiter
146. Perspektivische Typologie und professionelle Entfaltung der Pädagogen in der Tschechoslowakei.
147. Diagnostik und Optimierung pädagogischer Erfahrungen.
148. Entfaltung des bewußten pädagogischen Könnens und Schöpfungstums
149. „Tendenzen der Weiterbildung der Pädagogischen Mitarbeiter in den Jahren 1980–1990“, 1983, 4 s. Dotazník pro Evropské informační středisko pro další vzdělávání učitelů při UK v Praze.
150. **Vplyv životného prostredia na utváranie osobnosti.** Studijní text pro další vzdělávání pedagogických pracovníků zpracovaný na základě závěrů SPV VIII-1-9. Bratislava, SPN 1980. S. 144.
151. Systémové pojetí výchovně vzdělávacího procesu. In: Studijní text pro přípravu učitelů pedagogiky na nové pojetí vzdělávací práce na SPgŠ. Praha, ÚÚVPP 1983. S. 26–31.
152. Návrh koncepce a realizace funkčního studia vedoucích kabinetů KPÚ a OPS. Projekty kursů a studijní osnovy. Bratislava, ÚÚVVU 1986.
153. **Podklady pro projekt přestavby dalšího vzdělávání pedagogický pracovníků.** Výzkumně podložená expertiza pro MŠMTv SSR z 29. 4. 1988. S. 6.
154. **Hlavní závěry a návrhy z analýzy řízení metodických útvarů na školách a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků.** Výzkumem podložená expertiza pro MŠMTv SSR a ČSR z 15. 2. 1988. S. 19.
155. **Efektivnosť prípravy učiteľov a ich vzdelávanie.** Expertiza. Redakce podkladů pracovní skupiny MŠMTv SSR. Bratislava, 10. 5. 1989. Rozmnoženo. S. 23.
156. **Úloha výchovy mimo vyučování.** Rozvíjení zájmové činnosti a tvořivosti mládeže v mimoškolních zařízeních. In: Tmej, K. a kol.: Studijní text pro všeobecnou část přípravy pedagogických pracovníků na nové pojetí výchovně vzdělávací práce. Praha, SPN 1980 a 1982. S. 89–109.
157. O systémovém přístupu k výchově u J. A. Komenského a v současné pedagogice. In: Vplyv pokrokového dedičstva J. A. Komenského na vývin socialistickej pedagogiky a školstva. Acta Fakultatis philosophicae Universitatis Šafarikanae. Bratislava, APN 1980. S. 75–82.

158. Výchovně vzdělávací soustava a její řízení. In: Sborník z konference o riadeniu výchovy a vzdelávania. Bratislava, ÚÚVVU a APdS SAV 1980. S. 182–205.
159. Řízení a podmínky výchovy. Vychovávateľ, 1980, č. 3. S. 6–8.
160. Štruktúra pedagogických profesií a tendencie ich vývoja. UN (slov.), 1981, č. 44. S. 9.
161. Struktura pedagogických profesií. UN (čes.), 1981, č. 33. S. 8.
162. Socialistický spôsob života ako cieľ výchovno vzdelávacej sústavy. In: Zborník z konference o formovaníu právneho vedomia žiakov. Bratislava, KPÚ 1981. S. 111–126.
163. **O vzdělávání vychovatelů.** Vychovávateľ, 1981, č. 6. S. 6–8, č. 7. S. 6–8.
164. **O jednotě a specifčnosti vychovatelství a učitelství.** Vychovávateľ, 1981, č. 5. S. 6–8 a č. 6. 6–8.
165. Plánovanie výchovno vzdelávacieho procesu v triede základnej a strednej školy. UN (slov.), 1981, č. 25. S. 7.
166. **K úloze OPS a KPÚ při dalším rozvíjení čs. výchovně vzdělávací soustavy.** Bratislavský učitel. Bratislava, PUMB 1981.
167. Metoda perspektivních linií a plánování výchovy. Vychovávateľ, 1981, č. 4. S. 7–9.
168. O komplexním a systémovém pojetí výchovy. In: Aktuální otázky výchovy. Nitra, PdF 1982. S. 96–117.
169. **Typologie pedagogických pracovníků ČSSR. Učitelské vzdělání.** Bratislava, SPN 1982, č. 18. S. 13–24.
170. Pedagogické základy plánování předškolní výchovy. Expertíza. Bratislava, ÚÚVVU 1982. S. 12.
171. Projekt nomenklatury vedoucích pedagogických pracovníků vo školství. In: Riadenie základného a stredného školstva. Sborník vedecko výzkumných studií. Bratislava, ÚÚVVU 1982. S. 38–64.
172. Výchovná zařízení v soustavě výchovných činitelů. Vychovávateľ, 1982–83, č. 8 a 9.
173. **Tvořivost v procesu kolektivní výchovy.** In: Sborník z celostátního semináře. Kolektivní výchova v práci třídního učitele, mistra odborné výchovy a vychovatele. Olomouc, UP a KPÚ 1983. S. 25–45.
174. **Společné a specifické úkoly vychovatelů a učitelů v pedagogickém kolektivu.** Vychovávateľ, 1983, č. 1. S. 11–14, č. 2. S. 11–14.
175. **Tendence dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků socialistických zemí v letech 1980–1990.** Srovnávací analyticko syntetická studie pro Evropské informační středisko DVU UK Praha. Učitelské vzdělávání 1984, č. 22. S. 5–55.
176. Projekt kvalifikačních tříd — stimul dalšího vzdělávání a rozvíjení tvořivosti pedagogických pracovníků. (Rusky) In: Osnovnyje napravlenija v issledovanii sodržanija a metodov usoveršenstvovanija učitelej. Materialy meždunarodnovo simpoziuma. Praha, ÚÚVVP 1984. S. 139–148.
177. Zdroj poznatkov o pedagogickej skutočnosti. UN (slov.), 1984, č. 9. S. 6.
178. Pedagogické řízení a sebeřízení. Vychovávateľ, 1984, č. 9. S. 6–8.
179. **Hesla „Pedagogická kvalifikácia“, „Škola vysokých studií pedagogických“ a „Triedny učiteľ“.** In: Pavlík, O. a kol.: Pedagogická encyklopédia Slovenska, Bratislava, Veda 1984 a 1985, 2. díl. S. 354 a 458–459.

180. Plánování výchovně vzdělávacího procesu středního školství. Vědecko výzkumná studie pro VPEŘ UJEP. Brno 1985. S. 30.
181. **Riadenie metodických útvarov na základných a stredných školách.** UN (slov.), 1985, č. 17 a 19.
182. **Tendencie vzdelávania pedagogických pracovníkov socialistických krajín.** Jednotná škola, 1986, č. 1. S. 58–76.
183. **K úloze pedagogiky při dalším vzdělávání pedagogických pracovníků.** In: 40 let rozvoje pedagogických věd v ČSSR. ČSPdS a KPÚ Olomouc, 1986. S. 150–154.
184. Pedagogické základy řízení výchovně vzdělávací soustavy. Vědecko výzkumná studie pro ÚEŘNS UJEP, 1986. S. 50.
185. Z výsledkov rezortného výskumu. Mikro a makro riadenie výchovno vzdelávacej sústavy v podmienkách urychlovania sociálno ekonomického rozvoja. UN (slov.), 196, č. 39.
186. Perspektívy profesionálneho rozvíjania vedúcich pedagogických pracovníkov. UN (slov.), 1986, č. 41. S. 6.
187. **Výsledky a tendencie výskumu ďalšieho vzdelávania pedagogických pracovníkov v ČSSR a NDR.** Zborník, Bratislava, SPN 1987. S. 89. Redaktor a autor. S. 56–65.
188. **Profesionální rozvíjení a seberozvíjení pedagogických pracovníků.** Úvodní referát VII. celostátního pedeutologického semináře v Piešťanech 3.–5. 11. 1987. Ve stejně nazvaném sborníku, KPÚ, Ostrava 1990. S. 13–38.
189. **Tendence vzdělávání pedagogických pracovníků.** Úvodní referát V. celostátního pedeutologického semináře s mezinárodní účastí. In: Systémové poňatie výchovy a vzdelávania učiteľov. Sborník. Bratislava, SPN 1987. S. 24–68. Spoluredaktor a gestor semináře.
190. K normování ve sféře výchovně vzdělávací soustavy. Expertíza pro ČSVÚSRP v Bratislavě. 1987. S. 20.
191. Dialektika výchovy. Referát na mezinárodní vědecké konferenci v Krakově. UJ a WSP, 1.–3. 12. 1987.
192. **Integračné a diferenciačné tendencie učiteľského vzdelávania.** Jednotná škola, 1988, č. 6. S. 503–515.
193. Determinanty a zvláštnosti řízení výchovně vzdělávací soustavy. Expertíza pro ÚEŘNS UJEP. Brno 1988. S. 65.
194. Úvod k pedagogické encyklopedii o řízení výchovy a vzdělávání a spolupráce při přípravě hesláře. Bratislava, SAV a UK 1988. S. 46.
195. **Autoregulácia.** Vzorové heslo pro Pedagogickou encyklopedii o řízení výchovy a vzdělávání. Bratislava, SAV a UK 1988. S. 1.
196. Hlbšia demokratizácia a humanizácia. UN (slov.), 1988, č. 33. S. 6.
197. **Návrhy na vytvorenie pedagogických obvodov základných a stredných škôl.** In: Zborník vybraných štúdií pre vedúcich pedagogických pracovníkov. III. časť. Bratislava, SPN 1988. S. 29–34.
198. O předmětu a specifičnosti pedagogické diagnostiky. Referát ve sborníku z mezinárodní konference. Opole 1988.

199. **O podmíněnosti a úloze pedagogické interakce a komunikace v dialektice subjektivě objektových vztahů.** In: Sborník z 2. celostátního semináře. Hradec Králové, PdF 1988. S. 9–19.
200. A. S. Makarenko a dialektika výchovy. *Výchovatel*, 1988, č. 1. S. 4–6, č. 2. S. 16–17.
201. Rozvíjení tvořivosti pedagogických pracovníků. In: Technická tvorivá práce na přechode k 21. století. Sborník mezinárodní konference v Piešťanech 1988. Bratislava, DT ČSVTS 1988. S. 20–21.
202. Návrh na zriadenie centrálného pedagogického laboratória na UK v Bratislave. Dúvodová zpráva a statut. Bratislava, 1988.
203. **Dialektické a systémové poňatie výchovy.** *Jednotná škola*, 1989, č. 8. S. 686–702.
204. **Perspektivy gradace profesionality pedagogických pracovníků.** Úvodní referát VIII. celostátního pedeutologického semináře. Bratislava 1989. Ve sborníku Kučerová, S. a kol.: *Za koncepčnost učitelského vzdělávání*. UK Bratislava 1990. S. 9–27. Spoluredaktor a gestor semináře.
205. Problém efektivnosti ve sféře výchovně vzdělávací soustavy. *Vědecké studie pro ÚEŘNS UJEP*. Brno 1989. S. 23.
206. **A. S. Makarenko a dialektika výchovy.** In: A. S. Makarenko — klasik socialistické pedagogiky. Sborník z mezinárodní konference ke 100. výročí narození. Olomouc, UP a KPÚ, 1989. S. 141. (vlastní stať s. 18–23). Vydáno i ve verzi německé a ruské.
207. **Ako ďalej v ďalšom vzdelávaní a rozvíjaní tvorivosti pedagogov?** *Učiteľské noviny* 1989, č. 4. S. 3, a č. 5. S. 5.
208. Niektoré návrhy na zdokonalenie riadenia výchovno vzdelávacej sústavy ČSSR. *Výstupy HÚ ŘS I-O5 pro MŠMTv SSR z 9. 2. 1989*. S. 36. Spoluautor.
209. Zdokonalovanie riadenia výchovno vzdelávacej sústavy ČSSR. In: *Aktuální otázky řízení školství*. Sborník. Plzeň, DT ČSVTS 1989. S. 22–56.
210. **Z pedeutologických výzkumů.** S. 10. Referát X. kongresu Světové asociace pedagogických věd (WAER) v Praze, 30. 8.–2. 9. 1989.
211. Postavenie a úlohy pedagogických pracovníkov v demokratizácii spoločnosti. *UN (slov.)*, 1989, č. 35. S. 7.
212. Konference o řízení výchovy a vzdělávání. *Zpráva. Výchovatel*, 1980, č. 6. S. 164–165.
213. Seminár o profesionalizácii vzdelávania pedagogických pracovníkov. *Zpráva. Jednotná škola*, 1981, č. 6. S. 562–565.
214. Socialistická škola. Kritické recenze ročníků 26, 27, 28 a 29 (1985–1989) pro MŠMTv SSR.
215. Pozoruhodné pedeutologické monografie. Recenze. *Pedagogika*, 1988, č. 106–110.
216. Kritika „Návrhu na zdokonalování systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků po XVII. sjezdu KSČ“. *Posudek pro MŠMTv SSR z 31. 10. 1988*. S. 2.
217. Posudek projektu celostátního resortního výzkumu v oblasti školství na roky 1990–95 pro MŠMTv SSR. Bratislava, 1989. S. 2.
218. Gavora, P. a kol.: *Pedagogická komunikace jako faktor efektivnosti realizace obsahu vzdělávání*. S. 83. Oponentní posudek pro SPZV. Bratislava, ÚEP SAV, 1989. S. 3.

219. Legátová, J.: Sociálně ekonomické aspekty řízení výchovně vzdělávací soustavy. 1986. 60 s. Posudek podkladu pro resortní výzkum ČSSR.
220. Brichta, V. a kol.: Příprava a výběr uchazečů o studium učitelství a systém spolupráce na ZŠ a SŠ při rozvoji a prohlubování zájmů o učitelství. Oponentní posudek pro celostátní resortní výzkum vedený PdF v Plzni. Brno, 1989. S. 4.
221. Posudková činnost vyplývající z členství v redakční radě časopisu SPN Bratislava Jednotná škola (nový název Pedagogická revue) od 15. 12. 1989.
222. **Oponentury státního a resortního výzkumu v oblasti teorie výchovy a pedeutologie.** Od r. 1958 nepřetržitě jako oponent i člen stálých oponentních rad.
223. **Posudky závěrečných prací funkčního studia slovenských vedoucích pedagogických pracovníků (1980–1990).**
224. **Riadenie výchovnovzdelávacej sústavy ako optimalizácia procesu a výsledkov výchovy.** Třetí díl systémového přístupu k výchově. Bratislava, SPN 1990, 228 s. Recenze: Užitočná pomôcka. UN (slov.), 1990, č. 9, s. 6.

1990–1996

Prvá doporučení ke školské reformě ČSFR po 17.11. 1989 zpracovaná Expertní skupinou pro strukturu a řízení školství při MŠ SR (předseda B. Blížkovský):

225. **K nové kvalitě všeobecného a odborného vzdělání.** Problémy reformy základního a středního školství. Předáno vedení MŠ SR a ČR 29. 1. 1990. K širší odborné a veřejné diskusi publikováno:
 - UN (slov.) 1990, č. 6, s. 7–9, UN (čes) 1990, č. 10, s. 6–7 Inspirace ze Slovenska.
 - Jednotná škola 1990, č. 6, s. 481–493
 - Komenský, 1990, č. 9, s. 517–520.
 - Pedagogická orientace, 1991, č. 1, s. 137–148
226. **Beseda k připravované reformě základního a středního školství.** Půlhodinová relace Československé televize. Bratislava, natočeno 6. 2. a vysíláno 6. 4. 1990. Autor scénáře, odborný poradce a aktér.
227. **K racionálnímu a demokratickému řízení výchovy a vzdělávání.** Předáno vedení MŠ SR a ČR počátkem června 1990. K širší odborné a veřejné diskusi publikováno
 - UN (slov.), 1990, č. 25 a 27, UN (čes.) 1990, č. 32 a 38.
 - Komenský, 1990, č. 3, s. 129–133.
 - Pedagogická orientace, 1991, č. 1, s. 149–159
228. **On the Results and Trends in Pedeutological Research.** In: Scientific and Technological Innovation and Education for the World of Tomorrow. 10th Congress WAER. Praha — Brusel 1990. S. 404–407. (Sborník Světové asociace věd o výchově).
229. **Problémy a perspektivy učitelského vzdělávání. Projekt reformy učitelského vzdělávání na Masarykově univerzitě** zpracovaný expertní skupinou při rektorátu (předseda B. Blížkovský) z r. 1990/91.
 - Universitas, 1991, č. 3, s. 35–41

- Pedagogický orientace, 1991, č. 2, s. 107–114 (Odkazy na Pedagogickou orientaci dále zkracovány „PO“)

Obecná maketa pro vymezení učitelské způsobilosti absolventů vysokoškolského studia učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů na PdF, FF a PřF MU v Brně. Podklad pro expertní skupinu RMU v Brně 1990.

Návrh studijního plánu odborného a všeobecného základu učitelství na PdF MU v Brně pro šk. r. 1991/92.

230. **Systémová pedagogika pro studium a tvůrčí praxi.** Monografie celistvého a otevřeného pojetí výchovy. Amosium Ostrava 1992. 303 stran. ISBN 80-85498-18-9. Recenze:
- Maňák, J.: PO, 1993, č. 6, s. 142–143
 - Obdržálek, Z.: Pedagogická revue, 1995, č. 1–2, s. 82
 - Baláž, O.: Pedagogická revue, 1994, č. 5–6, s. 292–293
 - Krejčová, M.: Zlatý máj, 37, 1993, č. 4–5, s. 222–223
 - Novotný, P.: Pedagogika, 1994, s. 302–303. Dovětek viz v pořadovém čísle 320 tohoto seznamu.
 - Pedagogika na cestě k dílně lidskosti. Vychovatel, 1992, č. 1, s. 32
 - Informace o novince. PO, 1992, č. 4, s. 115–117
 - Franěk, D.: O pedagogickém optimismu. Rovnost, 9. 2. 1994
231. Modely výchovy. Syllabus. PdF MU v Brně 1990. 17 s.
232. Úvod do pedagogiky. I. díl. Pojetí výchovy. 80 stran. Skripta PdF MU v Brně, 1992.
233. **Úvod do systémové metodologie.** In: Maňák, J. red.: Kapitoly z metodologie pedagogiky. MU Brno 1994. S. 18–26. ISBN 80-210-1031-2
234. **Die Allgemeine Systemtheorie, der Universalismus des Comenius und die gegenwärtige Erziehung.** In: Rolf. Huschke-Rhein: Systemich-Ökologische Pädagogik. Bd V. Rhein Verlag 1992. S. 13–15.
235. **Komenského univerzalizmus, obecná teorie systémů a soudobá výchova.** Referát na světové konferenci „Odkaz J. A. Komenského a výchova člověka pro 21. století“ Praha 23.–27.3. 1992. PO, 1992, č. 4, s. 7–10
236. **Komenského univerzalizmus a systémová pedagogika.** Pedagogika, 1992, č. 4, s. 431–434
237. **Die Allgemeine Systemtheorie und die gegenwärtige Erziehung.** Referát na 13. kongresu DGFE (Německé pedagogické společnosti) v Berlíně 16.–17. 3. 1992
238. **System Pedagogy — A Comprehensive and Open Concept of Education.** In: Sting, S. and Wulf, Ch. (Eds) Education in a Period of Social Upheaval Educational Theories and Concepts in Central East Europe. European Studies in Education. Waxmann Münster/New York 1994. S. 131–148. ISBN 3-89325-260-6. ISSN 0946-6797
239. **Europäische Dimension der Schulreform ind der Tschechoslowakei.** Referát za ČSFR. Zasedání expertů Rady Evropy o sekundárním školství na téma „Autonomie a odpovědnost školy“. SRN, Fuldata, 5.–7. 10. 1992. Spolu s Kučerová, S.
240. **Teacher's Education for EU 21st. Century.** Referát na semináři ATEE (Association for Teacher Education in Europe) „Educational Research and Teacher's Education in Europe“, Francie, Lyon 2.–4. 7. 1992. Spolu s Kučerová, S.

241. **Obecná teorie systémů jako faktor interdisciplinární kooperace a integrace (v pedagogice).** Referát. Kongres „Československo, Evropa a svět — věda a umění v mezinárodních souvislostech“ Odborná gesce a vedení sekce „Vzdělanost, výchova, škola, organizace vědy“. Praha, 27.–29.6. 1992.
242. **Demokracie — výchova a rozvoj.** Světový kongres srovnávací pedagogiky. Praha 8.–14. 7. 1992. Člen předsednictva.
243. **Universalität-Pluralität-Identität als Dimension der Erwachsenenbildung in Europa.** Referát na mezinárodní konferenci Europäische Akademie in Wien. Vor dem Beitritt zur Europäischen gemeinschaft. 20.–25. 7. 1992. Spolu s Kučerová, S.
244. **Entwicklungstendenzen der pädagogischen Professionen. Die Ergebnisse und Tendenzen der pädethologischen Forschung.** In: „Bildung als Begegnung“, Europäische Akademie Wien, 1991, s. 31–35
245. **Begabungsförderung durch pädagogische Differenzierung.** In: Oswald, F. — Klement, K. (Hrsg.): Begabungen — Herausforderung für Bildung und Gesellschaft. Jugend/Volk, Wien 1993. 80 s., s. 62–66. Referát na mezinárodní konferenci, Landesakademie Krems, 12.–13. 12. 1991
246. **Aktualne problemy kształcenia nauczycieli w Republice Czeskiej.** In: Jasiński, Z. (red): Niektóre aspekty porównawcze edukacji nauczycielskiej. Opole 1994, s. 309–323. ISBN 83-901082-3-2
247. Beitrag. In: Avenarius, H. (Ed.): European Forum on Educational Administration. Berlin 1993. DIPF, Frankfurt am Main 1994. S. 323. ISBN 3-88494-158-5
248. Manche Vorschläge zu internationalen Vereinbarungen für Zusammenarbeit im pädagogischen Gebiet. Podklad pro mezinárodní kooperace ČPdS. 1990. S. 2.
249. Riadenie výchovne vzdelávacej sústavy ako optimalizácia procesu a výsledkov výchovy. Tretí díl systémového prístupu k výchově. Bratislava, SPN 1990. S. 228. Recenze: Užitočná pomôcka. UN (slov.), 1990, č. 9. S. 6.
250. Z výskumu riadenia výchovno vzdelávacej sústavy. Jednotná škola 1990, č. 2. S. 97–114. Spoluautor.
251. Pedagogická zkušenost a tvořivost. Jednotná škola, 1990, č. 3.
252. Nepodceňujeme pedeutológiu? Universitas Comeniana 1990.

Československé pedeutologické semináře s mezinárodní účastí.
Celkový projekt, odborná gesce, organizace a spolupořadatelství (S)

253. I. Kreativita a rozvíjení pedagogické tvořivosti. Bratislava 1977
254. II. Didaktické otázky učitelského vzdělávání. Praha 1978 (S)
255. III. Utváření profesionálních dovedností pedagogických pracovníků. Piešťany 1980.
256. IV. Pedagogika a střední pedagogické školy. Štiřín 1982 (S)
257. V. Systémové pojetí učitelského vzdělávání. Piešťany 1984 In: Kučerová, S. red.: Systémové poňatie výchovy a vzdelávania učiteľov. Sborník. SPN, Bratislava 1987. 386 s. Spoluredaktor a autor (s. 24–68)
258. VI. Vztah přípravného a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Štiřín 1986 (S)

259. VII. Profesionální rozvíjení a seberozvíjení pedagogických pracovníků. Piešťany 1987.
In: Kučerová, S. red.: Profesionální rozvíjení a seberozvíjení pedagogických pracovníků. KPÚ, Ostrava 1990. 248 s. Spoluredaktor a autor (s. 13–38)
260. VIII. Koncepce učitelského vzdělávání. UK Bratislava 1989
In: Kučerová, S. red.: Za koncepčnost učitelského vzdelávania. Zborník. UK Bratislava 1990. 216 s. Spoluredaktor a autor (s. 9–27)
261. IX. Učitel v demokratické škole. MU Brno 1993 (S)
In: Šimoník, O. red.: Učitel v demokratické škole. Paido Brno 1994. 179 s. Vlastní text 19–22.
262. X. Profese — vzdělávání — tvořivost učitelů. Brno 1995. Pedagogická orientace 1995–1996, č. 16–20.

Expertízy Rady pedagogických věd ČR (iniciátor, zakládající člen, spoluautor):

263. Ke školské reformě, z 3. 3. 1992. Ped. orientace č. 4, s. 43–48
264. K rozvíjení oborových didaktik a pedagogik, z 26. 5. 1992. Ped. orientace č. 5, s. 61–66
265. Nepodceňujme vzdělávání a tvořivost učitelů, z 25. 6. 1992. Pedagogická orientace č. 5, s. 86–93. Na základě podkladů RPV ČR formuloval B. Blížkovský.

Odborné konference ČPdS (koncepce, gesce, organizace, úvodní referáty, č. 265–268):

266. **J. Á. Komenský a přítomnost.** Brno, 25.–26. 3. 1991
267. **Tradice a perspektivy české školy a pedagogiky v nadějích a krizích soudobého světa.** Ústí n. L., 20.–21. 11. 1992
268. **Učitel, škola a pedagogika ve 20. století.** Hradec Králové, 16.–17. 9. 1994
269. **Profese, vzdělávání a tvořivost učitelů.** Brno, 18.–19. 9. 1995
270. **Demokracie, odbornost a výchova.**
Úvodní referát v roli předsedy ČPdS při ČSAV na prvním setkání české pedagogické obce po 17. 11. 1989 na celostátní konferenci v Brně na téma „J. A. Komenský a přítomnost“ (25.–26. 3. 1991). Publikované verze:
UN (čes.) 1991, č. 20. S. 8.
Pedagogika 1991, č. 5–6. S. 669–676
Pedagogická revue 1991, č. 8. S. 561–568
Komenský 1991, č. 1. S. 10–11
Pedagogická orientace, 1991, č. 1. S. 20–27
271. **Tradice a perspektivy české školy a pedagogiky v nadějích a krizích soudobého světa.** Úvodní referát a zpráva výboru ČPdS při ČSAV. Koncepce, příprava a vedení konference a sjezdu ČPdS. Ústí n. L., 20.–21. 11. 1992. Ped. orientace, 1992, č. 6, s. 20–33.
272. **Učitel, škola a pedagogika ve 20. století.** Příprava podkladů pro závěry konference a sjezdu ČPdS. Hradec Králové, 16.–17. 9. 1994. PO, 1994, č. 12–13, s. 165–167.

273. **Prvořadý význam profese, vzdělávání a tvořivosti učitelů.** Úvodní referát na konferenci ČPdS v Hradci Králové, 1994. Ped. orientace 1994, č. 12–13, s. 6–12.
274. **Krise pedagogiky a pedagogika krize.** Hledání východiska. Zpráva předsedy a výboru ČPdS přednesená 16.9. 1994 v Hradci Králové na sjezdu ČPdS. Ped. orientace 1994, č. 12–13, s. 161–164.
275. Z výskumu riadenia výchovno vzdelávacej sústavy. Jednotná škola 1990, č. 2, s. 97–114 (se Z. Obdržáľkem)
276. Akce na záchranu časopisu Komenský. Spolu s doc. J. Pšenaákem a prof. S. Kučerovou. Komenský 1991, č. 5–6, s. 311
277. **Pedeutologie a gradace profesionality pedagogických pracovníků.** Pedagogika 1990, č. 5, s. 503–519
278. Osobnost učiteľa v podmienkach humanizácie a demokratizácie spoločnosti a školy. (Diskusia). Jednotná škola, 1990, č. 6, s. 495–521 (s kol.)
279. **Pespektívy gradácie profesionality pedagogických pracovníkov.** Pedagogická revue 1990, č. 4, s. 316–331
280. K další edici Pedagogické orientace. PO, 1994, č. 8–9. S. 179–180 (s kolektivem)
281. Výzva všem členům ČPdS i dalším zájemcům k přípravě sjezdu a konference ČPdS „Učitel, škola a pedagogika ve 20. století“ v Hradci Králové 16.–17. 9. 1994. PO, 1994, č. 10, s. 3–4
282. Podklady pro Radu pedagogických věd ČR k rozvíjení oborových didaktik. PO, 1992, č. 5, s. 61–65
283. Osobnost učitele a jeho nová role. Syllabus pro vzdělávání vedoucích pedagogických pracovníků. CDVU MU v Brně, 1992. 20 s.
284. **Třídní učitel.** In: Kučerová, S. a kol.: Texty ke studiu otázek výchovy. PdF MU v Brně 1992. S. 11–26
285. **Zvláštnosti utváření, kultivace, vedení a výchovy ve volném čase.** In: Spousta V. (red.): Teoretické základy výchovy ve volném čase. MU Brno 1994. S. 116–128. ISBN 80-210-1007-X
286. **Pedagogická zkušenost a tvořivost.** (nová verze) In: Střelec, S. (red.): Texty ke studiu otázek výchovy II. Brno 1994. S. 26–31. ISBN 80-901737-8-0
287. **Celistvé a otevřené pojetí výchovy.** Syllabus k základům pedagogiky. Konvoj, Brno 1994. 24 s. PO, 1994, č. 11, s. 102–120.
288. **Řízení metodických útavů na školách a institucí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.** Závěrečná zpráva celostátního výzkumu DÚ RŠ I-05-04, 48 str. Pozitivně oponováno 24. 10. 1990 ve Starém Smokovci (s kol.). Oponenti: doc. dr. J. Pšenaák a dr. A. Klusák.
289. **Další vzdělávání, sebevzdělávání a rozvíjení tvořivosti pedagogických pracovníků.** Závěry z výzkumu. PO, 1992, č. 3, s. 79–101.
290. **Pedeutologické základy dalšího vzdělávání učitelů.** Závěry resortního výzkumu pro MŠMT ČR, pozitivně oponované XII, 1993. 37 s. Spolu s Kučerová, S.
291. **Pedeutologické základy učitelského vzdělávání.** In: Učitel v demokratické škole. Sborník z IX. pedeutologického semináře ve Šlapanicích u Brna 20.–21. 10. 1993. Paido, Brno 1994. S. 19–22.

292. **Profesionalizace a činnostní pojetí učitelského vzdělávání.** K 50. výročí dekretu prezidenta ČSR dr. E. Beneše.
– In: Učitel — vyučování — situace. Paido, Brno 1994. S. 86–93
– Universitas 1995, č. 4. S. 15–20.
– PO, 1995, č. 15. S. 111–117
293. **Devatero podnětů pro soudobou pedeutologii.** Úvodní referát a celková odborná gešce X. celostátního pedeutologického semináře s mezinárodní účastí v Brně-Šlapanicích „Profese, vzdělání, tvořivost učitelů“, 18.–19. 9. 1995. PO, 1995, č. 16–17, s. 12–29.
294. **Memorandum k 50. výročí vysokoškolského vzdělávání učitelů přijaté mezinárodní odbornou konferencí ČPdS v Brně, 18. a 19. 9. 1995.** Návrh a úprava textu spolu s Jasinski, Z. a Pšenák, J. PO, 1995, č. 16–17, s. 2.
295. **Školská reforma u kulatého stolu.** Anketa k roku výchovy. Účast na diskusi v redakci časopisu Pedagogika 23. 10. 1991 a v Brně 17. 10. 1991, ČPdS. PO, 1992, č. 4, s. 31–43.
296. **Polemický dovětek k diskusi o reformě.** PO, 1992, č. 4, s. 51–54
297. **Transformace školství v ČR.** Expertíza pro Výbor pro vědu, vzdělávání, kulturu mládež a tělovýchovu (poslanec Koucký) ČNR 1992.
298. **O příčinách naší soudobé krize.** Ped. orientace, 1994, č. 8–9, s. 3–12
299. **Počátky polistopadové školské reformy v Československu.** Ped. orientace, 1994, c. 8–9, s. 39–43.
300. **Učitelské vzdělávání v parlamentní komisi.** Ped. orientace, 1994, č. 8–9, s. 177.
301. **Nová edice Dědictví Komenského.** Ped. orientace, 1994, č. 8–9. s. 187–194.
302. **Základní informace o konferenci a 2. sjezdu ČPdS při ČSAV po Listopadu 1989.** Ped. orientace, 1993, č. 6, s. 19
303. **Nové mezinárodní obzory.** Ped. orientace, 1993, č. 7, s. 2–3
304. **Aktuální problémy řízení školství v ČR.** In: Projekt USA „Orava“. PdF UK, Bratislava 1993
305. **Aktuální problémy učitelského vzdělávání.** In: Aktuálne problémy vzdelávania učiteľov ZŠ. UPJŠ Prešov 1993. S. 111–114
306. **Současná pedagogika a škola.** In: Česká logopedie 1993. Makropulos Praha 1994. S. 20–23. ISBN 80-901776-2-X
307. **Počátky školské reformy v Československu po listopadu 1989.** In: Československé vztahy v oblasti školství. MK Přerov 1994. S. 35–41
308. **Česká a evropská dimenze vzdělávání.** PO, 1995, č. 15, s. 2–11
309. **Za školu „dobře spořádanou“.** Výzva k pokračování diskuse o vývoji, stavu a perspektivách naší vzdělávací soustavy a vzdělanosti. PO, 1995, č. 14, s. 40–42.
310. **Jde o kvalitu naší vzdělanosti i o obecný přístup k ní.** PO, 1996, č. 18–19, s. 21–23
311. **Výlučnost nebo demokratičnost vysokoškolského vzdělávání?** PO, 1995, č. 15, s. 76–78
312. **Je rozpočet pro školství jen chudý, nebo i chybňý?** PO, 1995, č. 15, s. 78–82
313. **Nespravedlivé platové třídy.** UN (čes.) 1992, č. 16. PO, 1992, č. 4, s. 83–86. Společně s Kučerová, S.

314. Diskriminace učitelů není na místě. *Právo lidu*, 30. 5. 1992. Společně s Kučerová, S.
315. Vzájemnost a svěbytnost v soudobém světě. Referát na celostátním kursu nadace Jiřího z Poděbrad 22. 3. 95 v Praze a 19. 5. 95 v Ledči n. S.
316. **Projekt komparativní profesiografie evropského učitele.** Profese, vzdělávání a tvořivost učitelů ČR v mezinárodním srovnání na prahu 21. století. GA ČR, 1994, 1995. Česká a anglická verze. 34 s. Spolu s Kučerová, S.
317. **Kohnová, J. a kol.: Další vzdělávání učitelů ZŠ a SŠ.** *Studia pedagogica* č. 16 Pdf UK. Praha 1995. S. 80. Spoluautor. ISSN 0862-4461.
318. **Pozoruhodná reforma školy ve Švédsku.** *PO*, 1994, č. 11, s. 47–48
319. **Pozoruhodný zájem OECD o vzdělanost.** *PO*, 1995, č. 16–17, s. 143–146
320. **Ze Zprávy examinatorů OECD o vzdělávacím systému ČR.** *PO*, 1996, 18–19, s. 4–23
321. Antipedagogická pedagogika? *PO*, 1995, č. 14, s. 115–118
322. **Dědictví Komenského.** *PO*, 1996, č. 18–19, s. 175–182. Spolu s Hýbl, F.
323. Zpráva o činnosti ČPdS při ČSAV za rok 1991. *PO*, 1992, č. 3, s. 76–78 (s kolektivem)
324. Závěry z rozšířeného zasedání HV ČPdS při ČSAV dne 20. 5. 1992. *PO*, 1992, č. 5, s. 133–135 (s kolektivem)
325. **Idea Československa a střední Evropa v nadějích a krizích soudobého světa.** Odborná mezinárodní konference k 75. výročí vzniku ČSR konaná v Brně a v Martině 28.–30. října 1993. Předseda přípravného výboru a odborného předsednictva B. Blížkovský. Výsledky shrnuje souborná publikace:
326. Kučerová, S. a kol. (red.): **Idea Československa a střední Evropa** s přílohou *Tři čtvrti století Československa. Doplněk a Konvoj* Brno 1994, 1995. 312 a 65 s. ISBN 80-85765-37-3 Spoluredaktor a autor:
327. **Naše soudobá krize — po stu letech.** o jejích příčinách a východiscích. S. 148–160
328. **Idea demokratické unie.** S. 230–234.
329. **Česko-slovenská vzájemnost a svěbytnost v soudobé Evropě.** Odborná mezinárodní konference k 50. výročí osvobození Československa. Luhačovice, 28. a 29. 8. 1995. Předseda přípravného výboru odborného předsednictva B. Blížkovský. Problematiku obsahuje souborná publikace
330. **Kučerová, S. a kol. (red.): Českoslovenství součást evropanství. O vzájemnosti a svěbytnosti střední Evropy.** *Konvoj*, Brno 1996. 432 s. Spoluredaktor a autor:
331. **Předmluva**, s. 10–17.
332. Luhačovice '95, Základní údaje o konferenci, s. 26–30.
333. **Glosy k mnichovanství.** S. 62–80.
334. **Česká a evropská dimenze vzdělávání.** S. 283–292.
335. **K závěrům „Luhačovic '95“.** S. 329–332.
336. **O naší nynější krizi.** In: Masarykova idea československé státnosti ve světle kritiky dějin. ÚTGM Praha 1993. S. 117–123. ISBN 80-901478-1-X. Referát na konferenci v Hodoníně 24.–26. 9. 1992.

337. Věrní zůstaneme. PO, 1992, č. 5. Spolu s Kučerová, S.
338. Braňme pravdu a lásku před lží a nenávisť. Mosty, 1992, č. 14, s. 11. Spolu s Kučerová, S.
339. Pravdu je třeba bránit. Špígl, 15. 8. 1992. Spolu s Kučerová, S.
340. Rozdělení je proti našim zájmům. Špígl, 17.8. 1992. Spolu s Kučerová, S.
341. Braňme náš společný stát. Rovnost, 18.8. 1992. Spolu s Kučerová, S.
342. K příčinám naší současné krize. In: Zdroje a základy duchovních hodnot současné české společnosti. SPgŠ Krnov 1993. S. 93–105. Referát na konferenci v Krnově, 1.–2. 11. 1993.
343. **Českoslovenství — součást evropanství.** Referát a abstracts. 18th World Congres of Czechoslovak Society of Arts and Sciens (SVU). Brno, 16.–19. 8. 1996.
344. Pedagogická dimenze česko-německých vztahů. Referát, mezinárodní symposium, Mariánské Lázně, 27.–28. 4. 1996.
345. **Národní a evropská dimenze výchovy.** Referát na mezinárodní odborné konferenci „Výchova k evropanství“. TU, Liberec, 17.–18. 9. 1996.
346. **K metodologii komparativní profesiografie učitele.** Úvodní referát koordinační porady mezinárodního výzkumu řešitelů z CZ, SK, PL, AT, HU, BG, SI, SE. UP Olomouc, 18. 10. 1996. Spolu s Kučerová, S.
347. **Učiteléské platy.** Externí účast v odborné sekci Evropské odborové centrály učitelů, Kodaň, 6.–8. 5. 1996
348. **Masarykovo pojetí demokracie a aktuální otázky správy a samosprávy vzdělávací soustavy ČR.** Úvodní referát na celostátní konferenci o demokratické státní správě a samosprávě. MSA Brno, 24. 9. 1996
349. **Jde o kontinuitu dobrého.** PO, 1996, č. 20

Posuzování profesorských inauguračních a habilitačních prací

350. Oponentní posudek profesorské inaugurace a habilitační práce PhDr. V. Smékala, CSc. „Psychologie osobnosti I a II“. 14. 1. 1991 pro FF MU v Brně.
351. Oponentní posudek pro jmenování doc. PhDr. Ing. J. Konôpka, CSc. profesorem pedagogiky. 30. 11. 1990 pro PdF Nitra.
352. Oponentní posudek habilitační práce PhDr. S. Navrátila, CSc. Model teoretické a praktické přípravy budoucích učitelů v oblasti pedagogických a psychologických disciplín. 13.2 1991 pro PdF Ústí n. Labem. Předseda komise.
353. Oponentní posudek habilitační práce PhDr. Milana Kipse, CSc. „Česko-slovenské vztahy v dějinách školství v letech 1848–1918 (se zřetelem na gymnázia a reálky)“. Bratislava, PdF UK 1990. 31. 1. 1991 pro UK v Bratislavě.
354. Habilitace, PhDr. J. Miňhová, CSc., PdF UJEP, 24. 6. 1991. Předseda komise
355. Habilitace, PhDr. V. Švec, CSc., PdF MU, 13. 5. 1991. Oponent
356. Habilitace, PhDr. F. Horák, CSc., PdF UP, 15. 5. 1991. Oponent
357. Habilitace, PhDr. Z. Kalhous, CSc., PdF UP, 1991. Oponent
358. Habilitace, PhDr. I. Vaňková, CSc., PdF UK, 5. 11. 1991. Člen komise
359. Habilitace, PhDr. J. Pavlík, CSc., PdF UK, 8. 5. 1991. Oponent

360. Oponentní posudek pro jmenování doc. PhDr. V. Krejčího, CSc. profesorem pedagogiky. PdF OU, 20. 6. 1992.
361. Habilitace, PhDr. J. Jesenský, CSc., PdF UK, 24. 4. 1992. Člen komise.
362. Habilitace, PhDr. J. Raminec, CSc., PdF UK, 24. 2. 1992. Člen komise
363. Profesorská inaugurace, doc. PhDr. V. Lechta, CSc., PdF UK, 21. 2. 1992. Člen komise.
364. Habilitace, PhDr. M. Zelina, DrSc., PdF UK, 5. 11. 1993. Člen komise.
365. Habilitace, Ing. H. Vomáčková, CSc., PdF UJEP, 24. 5. 1994. Oponent.
366. Člen komise pro jmenování doc. PhDr. S. Navrátila, CSc. profesorem pedagogiky, PdF OU, 1995.
367. Habilitace, PhDr. L. Langr, PdF OU, 22. 1. 1996. Člen komise.
368. Profesorská inaugurace, doc. PhDr. J. Perhacs, CSc., FF UK, 18. 4. 1996. Člen komise.
369. Profesorská inaugurace a habilitace, PhDr. Š. Švec, CSc., FF UK, 30. 5. 1996. Člen komise.
370. Habilitace, PhDr. E. Kratochvílová, CSc., FF UK, 30. 5. 1996. Člen komise.
371. Habilitace PhDr. Z. Lehmannové, CSc., Fakulta mezinárodních vztahů VŠE v Praze, 1996. Člen komise.

Posuzování disertací doktorů věd a kandidátů věd

372. Stálý člen celostátní komise pro obhajoby disertací doktorů věd v ČR při AV ČR
373. PhDr. M. Žáková, CSc., oponent, PÚ ČSAV, 13. 5. 1991
374. PhDr. P. Prunner, CSc., člen komise, PÚ ČSAV, 19. 9. 1991.
375. PhDr. H. Horká, CSc., předseda komise, PdF MU, 27. 6. 1991.
376. PaedDr. B. Fabiánková, CSc., předseda komise, PdF MU, 18. 5. 1993.
377. RNDr. M. Machalová, CSc., předseda komise, PdF MU, 18. 5. 1993.
378. PaedDr. J. Štáva, CSc., oponent, PdF MU, 1993.
379. PhDr. M. Kurelová, CSc., FF MU, 4. 12. 1990.
380. PhDr. D. Linhartová, CSc., FF MU, 4. 12. 1990.
381. PaedDr. L. Marek, CSc., FF MU, 1990.
382. PhDr. J. Lakomá, CSc., FF MU, 23. 9. 1991.
383. PhDr. I. Jedličková, CSc., FF MU, 1. 4. 1992.
384. PhDr. V. Jůva, CSc., FF MU, 10. 12. 1992.
385. PhDr. M. Pol, CSc., FF MU, 10. 12. 1992.
386. PhDr. V. Jonášková, CSc., FF MU, 1992.
387. PhDr. J. Veselá, CSc., FF MU, 1992.
388. PaedDr. R. Šrámek, CSc., FF MU, 1993.

Posuzování vědecko-výzkumné činnosti a grantů

389. **Expertní člen podvýboru pro vědu a výzkum Parlamentu ČR.** 1992–1996.
390. **Člen vědecké rady MŠMT ČR** od jejího založení 14. 12. 1990 do jejího zrušení 31. 12. 1993.
391. **Člen Grantové agentury ČSAV a AV ČR.** 1992–1994 (více jak 20 posouzených grantových projektů)
392. Člen Rady vědeckých společností ČSAV, AV ČR. 1991–1994.
393. Oponentské posudky pro GA ČR — Prof. J. Šmok, JAMU; 1993 — PhDr. L. Novosad, TUL, 1996.
394. Oponentské posudky pro RŠ MŠMT ČR — Prof. L. Hintnaus, Prof. M. Kořínek, 1992, 1993
395. Člen komise pro pedagogické vědy při AK (jmenování MŠMT SR 21. 5. 1990)
396. **Zakládající člen Rady pedagogických věd ČR.** 1992. Iničiátor jejího ustavení a obnovení. Vedení agendy. PO, 1992, č. 5, s. 56–60, 65–66.
397. **Předseda a místopředseda České pedagogické společnosti.** 1990–1994.
398. **Předseda pedeutologické sekce ČPdS.**

Redakční, vydavatelská a další posuzovatelská činnost

399. Předseda Vydavatelské rady **Dědictví Komenského**, zakládající člen DK a iničiátor jeho obnovení v r. 1992.
400. **Pedagogika**, časopis ČSAV Praha, člen redakce od 1. 1. 1965 do odvolání cenzorů v r. 1970.
401. **Pedagogická revue**, SPN Bratislava, spoluzakladatel a člen redakční rady od 15. 12. 1989 do 31. 12. 1994.
402. **Pedagogická orientace**, Olomouc 1967–1970 (vydávání zastaveno cenzurou). Obnovení edice v Brně r. 1990 jako „Odborný kvartálník a zpravodaj ČPdS“. Spoluzakladatel a člen redakce do r. 1996.
403. Štěpánek, F.: *Řízení školy*. Signot, Brno 1993. 127 s. Ediční posudek pro vydavatele.
404. Slovní hodnocení v 1. ročníku ZŠ. Ediční posudek pro PŮMB Bratislava 5. 1. 1990.
405. Člen komise pro obsazení katedry pedagogiky PdF UPJŠ. 4. 7. 1990.
406. Odborné posouzení prof. Ing. D. Drienského, CSc. pro konkurs na vedoucího katedry pedagogiky. Slovenská TU. 4. 3. 1991.
407. R. Huschke-Rhein: *Systémově ekologická pedagogika*. Recenze. PO, 1994, č. 10, s. 96–99

Z ohlasů

- Fakrašová, L.: J. A. Komenský a přítomnost. Zpráva o konferenci. UN (slov.), 1991, č. 14, s. 1
- Pokorný, Z.: V Brně aktuálně i perspektivně o školství. Hodnocení konference J. A. Komenského a přítomnost. Brno 25.–26. 3. 91. PO, 1992, č. 4, s. 119–124.
- Spousta, V.: K životnému jubileu profesora B. Blížkovského. PO, 1994, č. 10, s. 106–109
- Spousta, V.: Bohumír Blížkovský, jubilující. Universitas Brno, 1994

- Baláž, O.: Životné jubileum prof. B. Blížkovského. *Pedagogická revue*, XLVI, 1994, č. 5–6, 292–293. PO, 1996, č. 20.

Univ. prof. PhDr. Bohumír Blížkovský, CSc.

K pedagogickým osobnostiam, ktorých rovnako poznajú a uznávajú na Slovensku, na Morave a v Čechách patrí Prof. PhDr. Bohumír Blížkovský, CSc., reformátor učiteľského vzdelávania i školstva, od roku 1990 činný ako vedúci katedry pedagogiky, Laboratória pre pedagogický výskum opäť na Pedagogickej fakulte Masarykovej univerzity v Brne.

Narodil sa 25. mája 1929 v Ivančiciach. Na učiteľskom ústave v Prahe v roku 1947 maturoval, vysokoškolské vzdelanie z aprobácie dejepis-zemepis-občianska výchova získal na Pedagogickej fakulte UK v Prahe (1951) a v odboroch pedagogika-psychologie-logika na VŠP v Prahe (1957). Svoju rozsiahlu kvalifikačnú bázu si sústavne zdokonaľoval a prehlboval — medzi inými dvojročným nadstavbovým štúdiom pedagogiky a psychológie u svetoznámých reprezentantov týchto odborov akad. O. Chlupa a prof. V. Tardyho. Vedeckú hodnosť kandidáta pedagogických vied obhájil v roku 1963, za docenta pedagogiky sa habilitoval v roku 1968. Tento zdanlivo priamočiary kvalifikačný a vedecký vzostup bol roku 1970 narušený jeho odstránením z UJEP v Brne pre nekompromisné postoje v obrodnom procese v roku 1968, na ktorom sa aktívne podieľal. V období tzv. normalizácie bol diskriminovaný a obmedzovaný v pedagogickej, vedeckej a publikačnej činnosti.

Útočisko našiel na Slovensku, kde pôsobil v rokoch 1974–1990 v oblasti ďalšieho vzdelávania pedagogických pracovníkov a od školského roku 1988/1989 na Pedagogickej fakulte UK v Bratislavě. Jeho vedecko-výskumná činnosť obohatila nielen teóriu a prax pedeutológie, ale aj všeobecnú pedagogiku, metodológiu, ďalej problematiku environmentálnej výchovy. Na Slovensku sa zapojil do riešenia úloh základného a aplikovaného výskumu, vo veľkej miere prispel k budovaniu systému ďalšieho vzdelávani učiteľov a podieľal sa na prednáškovej a vedecko-popularizačnej činnosti.

Diskriminácia nepochybne pribrzdila jeho vedecko-pedagogický a publikačný rozlet. Univerzitným profesorom sa stal až 15. júna 1990. Ukázalo sa ale, že za obdobie svojej „exkomunikácie“ a vnútornej emigrácie nazhromaždil nové vedomosti, spracúval nekonformné koncepcie a poznával progresívne teoretické práce, ktoré boli pre väčšinu pedagogických pracovníkov neznáme. Typické pro prof. Blížkovského je jeho tvorivý nepokoj, analytické a prognostické myslenie a principiálnosť. Po návrate na Masarykovu univer-

zitu v Brne začiatkom roku 1990 prezentoval nielen rozsiahle vedecké práce, ale aj pozitívne zasiahol do transformácie pedagogiky a školstva v bývalej Česko-Slovenskej federatívnej republike.

V krátkom príspevku nemožno zhrnúť všetky práce B. Blížkovského (ide o viac ako 300 pôvodných prác) jeho vedecké výsledky a názory na mravnú a sociálnu výchovu, na metodiku výchovnej činnosti v škole, na pedagogiku voľného času, na pedeutológiu, interpretovať jeho profesiografiu učiteľov a riaditeľov, jeho práce zo všeobecnej a porovnávacej pedagogiky. Preto uvedieme len niektoré názory jubilanta a stručne sa pristavíme u jeho špičkovej monografie — „Systémová pedagogika pro studium a tvůrčí praxi“ (1992).

Podnetné názory jubilanta opierame o referát, ktorý predniesol ako predseda Českej pedagogickej spoločnosti pri ČSAV 25. marca 1991 v Brne. Už názov referátu vyjadruje prístup autora k riešeniu základných problémov pedagogiky: Demokracia, odbornosť a výchova. Konferencia sa konala na prahu celosvetových osláv 400. výročia narodenín J. A. Komenského. Nadväzujúc na odkaz učiteľa národov zdôrazňuje Prof. Blížkovský, že „nové výsledky bádania našich a svetových koleniológov spoľahlivo potvrdzujú, že humanismus, demokratickosť a univerzálna celistosť Komenského poňatia výchovy, človeka a sveta sú spoľahlivým kompasom i pro vstup do postindustriálnej éry tretieho tisícročia.“ (Pedagogická revue, r. XLIII, október 1991, s. 581). B. Blížkovský vytýčil vtedy pre pedagogickú vedu a školskú správu tri súbory súvzťažných úloh:

1. Diagnózu a konkrétne analýzu kvalitatívne novej výchovno-vzdelávacej situácie.
2. Koncepcnú projekciu nových riešení, stanovenie rámcov, kompatibilných alternatív.
3. Realizáciu nových koncepcií so snahou o optimalizáciu podmienok, procesov a výsledkov výchovy a vzdelávania.

Ide o program na dlhé obdobie. Profesor Blížkovský načrtol prístupy, metódy a podmienky perspektívnej pedagogickej orientácie. V závere svojho referátu formuluje východiská a medziiným správne konštatuje, že „tendencie súdobej humánnej pedagogiky nesmerujú k neopozitivistickému scientizmu, ale plnému rozvíjaniu osobnosti, k jej tvorivosti, ku kultivácii mnohostranných vzťahov človeka a ľudského sveta.“ (Tamže, s. 568).

Najkomplexnejším vyjadrením názorov prof. dr. B. Blížkovského, CSc. je jeho Systémová pedagogika. Ide o fundamentálne dielo, ktoré sa svojou podstatou týka humanizácie človeka v procese výchovy. Autorov zámer dokresľujú podtitulky publikácie — celistvé a otvorené poňatie výchovy. škola

plného života — celý život školou, tvorba výchovno-vzdelávacej sústavy školy ako dielne ľudskosti. Autor nadväzoval na Komenského poňatie, usiloval sa o konfrontáciu so súčasnou realitou, s globálnymi problémami a koncipoval systémový prístup v pedagogickej teórii a praxi. Využil všeobecnú teóriu systémov a tvorivo ju aplikoval na zložitý, multidimenzionálny, dynamický proces výchovy a vzdelávania. Ide o komplexný pohľad na výchovu človeka v širšom antropologickom, prírodnom a sociálnom kontexte. Osobitne treba oceniť metodologickú a teoretickú bázu systémovej pedagogiky B. Blížkovského.

Jubilant vykonáva aj v súčasnom období početné vedecké a pedagogické funkcie, vystupuje na konferenciách a seminároch v Českej republike, v Slovenskej republike a v západných krajinách (najmä Francúzsku, Nemecku, Rakúsku) a podieľa sa na medzinárodných pedagogických výskumoch.

Je členom redakčnej rady Pedagogickej revue, kde úspešne zabezpečuje vzájomné kontakty medzi slovenskou a českou pedagogikou. V mene kolektívu spolupracovníkov Pedagogickej revue želám do ďalších rokov dobré zdravie, naďalej tvorivé úspechy a životný optimizmus.

Prof. dr. O. Baláž, DrSc.

Pedagogická revue 1994, č. 5–6, s. 292–293.